

SLOVENSKI

Poročevalec

DOGODEK V PRAGI

A. Novotny-predsednik CSR

Novi predsednik Češkoslovaške republike bo še naprej opravljal funkcijo prvega sekretarja CK KP Češkoslovaške

Praga, 19. nov. (Tanjug) Češkoslovaška skupščina je danes izvolila prvega sekretarja CK KP Češkoslovaške za novega predsednika republike. Novotny bo razen šefa države ostal tudi sekretar CK KP Češkoslovaške.

Je postal leta 1928. Opravljal je mnoge partijske dolžnosti, leta 1935 pa je sodeloval na 7. kongresu komunistične internacionale v Moskvi kot delegat KP CSR. Med nacistično okupacijo Češkoslovaške je Novotny delal v ilegalni organizaciji komunistične partije. Leta 1941 ga je Gestapo prijel, pozneje pa štiri leta vlačil po nacističnih ječah in koncentracijskih taboriščih. Po osvoboditvi države je Antonin Novotny postal sekretar oblastnega komiteja KP v Pragi, leta 1951 pa je bil izvoljen za sekretarja in člana politbiroja.

Stambolić in Leskošek odpotovala iz Pruge

Praga, 19. nov. (Tanjug) — Predsednik zvezne ljudske skupščine in član izvršnega komiteja CK ZKJ Petar Stambolić ter član zveznega izvršnega sveta in izvršnega komiteja CK ZKJ Franc Leskošek, ki sta se v imenu predsednika FLRJ, CK ZKJ in zveznega izvršnega sveta udeležila pogreba pokojnega predsednika češkoslovaške republike Antonina Zapotočkega, sta danes odpotovala v Jugoslavijo.

Antonin Novotny novi predsednik CSR

STALIŠČE SOVETSKE ZVEZE

Ne 25, temveč 82

Vodja sovjetske delegacije Kuznetsov je izjavil, da njegova vlada ne more privoliti v predlog o razširitvi razorožitvenega odbora OZN

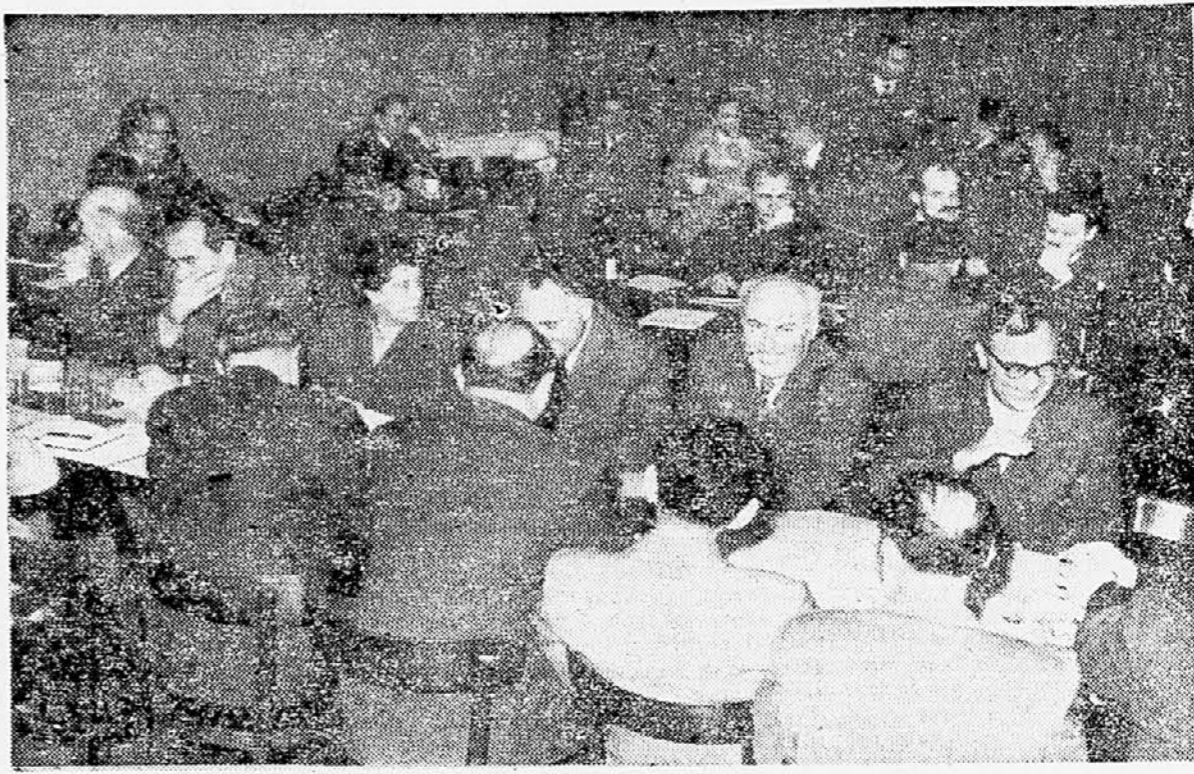
New York, 19. nov. (Reuter, AFP, AP) Vodja sovjetske delegacije v Združenih narodih Vasilij Kuznetsov je izjavil sinoči, da so za Sovjetsko zvezo nesprejemljivi predlogi o razširitvi komisije Združenih narodov za razorožitev na 25 članov. Zastopniki Sovjetske zveze ne morejo sodelovati pri delu takega organa. Kuznetsov je poudaril, da bo sovjetska delegacija v jutrišnji debati v Generalni skupščini vztrajala pri svojem predlogu, naj bi v komisiji za razorožitev sodelovali zastopniki vseh držav članice OZN.

Drugi načrt resolucije, o katerem mora razpravljati ekonomski odbor, je načrt, ki so ga predlagale ZDA. Po tem predlogu naj ne bi ustanovili posebno agencijo za pomoč nerazvitim državam, pač pa kakšnega navadnega organa v okviru Združenih narodov.

Macmillan o razorožitvi

London, 19. nov. (Reuter). — Predsednik britanske vlade Macmillan je izjavil nočjo v Spodnjem domu, da bi nevarnost atomske vojne najlažje lahko odstranili, če bi Sovjetska zveza sprejela predloge zahodnih sil o delni razorožitvi. Na vprašanje nekega laburističnega poslanca, kaj je vlada storila, da bi pripravila in sklicala drugo konferenco najvišjih predstavnikov veslesil, je Macmillan odgovoril, da je izdelala svojo politiko »atomskega zastraževanja«. Dodal je, da nima kaj več povedati o konferenci »velikih».

razorožitev za še 14 članov, tako da bi jih bilo skupaj 25. V maroškem veleposlanstvu. V razgovoru s novinari je dejal, da število članov komisije ni miena sestava nista takšna, da bi zagotavljala ravnovesje in da zato Sovjetska zveza ne more dati svoje privolitve. Kazno je, da je izjava Kuznetsova prisilila nekatero delegacije, da so spremeniile svoje nagibe v zvezi z današnjo sejo Generalne skupščine. Kot je znano, so delegacije Japonske, Indije, Švedske, Kanade in Jugoslavije namernostvale na seji, ki bi morala biti danes, predložiti svojo resolucijo o razširitvi komisije za

LJUBLJANA, 19. nov. Danes je bila v prostorih Kluba ljudskih poslancev plenarna seja Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Seji je predsedoval sekretar Miha Marinko, uvodni referat o delu komunistov v sindikatih pa je imel Janko Rudolf. V obširni razpravi so sodelovali tovariši: Boris Kraigher, Tine Remškar, Vlado Majhen, Miha Marinko, Tone Bole, Tomo Breic, Albert Jakopič, Ivan Regent, Mitja Ribičič, Roman Albreht, Milan Apih, Niko Šilih in Stane Kavčič. Grafično iz referata in razprave bomo objavili v naših prihodnjih številkih. — Plenum je imenoval za predsednika kontrolne komisije CK tov. Lobjeta Osepca, ker je dosedanj predsednik Ivan Rak zaprosil, naj ga zaradi preobremenjenosti z upravnimi zadevami razrešijo predsedniškega mesta v tej komisiji.

PO SOBOTNEM SPOPADU S POLICIJO

Splošna stavka v Trstu

TRST, 19. nov. (po telefonu). Dneva, kakršnega je doživel Trst prejšnjo soboto, že mnogo let ni zabeležila lokalna kronika. Mezdno gibanje ladjedelniških delavcev se je za nekaj ur spremenilo v spopad s policijo. Ko so delavci v soboto jutraj kmalu po prihodu v tovarno na podlagi sklepa sindikalnega vodstva zapustili delo in odšli v dveh skupinah v mesto, je eno skupino na trgu Goldeni napadla policija, da bi ji preprečila dohod na Corso in dalje pred sedež ravnateljstva Jadranskih ladjedelnic, kjer so delavci hoteli protestirati.

ostaja seveda še nadalje odprto. Novi denarni zavod je delniška družba, katere predsednik je tržaški odvetnik dr. Angel Kukanja. V nedeljo je jugoslovanska 1500-tonska motorna ladja »Zemuna« zavela plovo na prosi Trst — Rdeče morje. V soboto je njen polvelnik kapetan Ružič povabil na malo zakusko in ogled ladje ravnateljstva ladjedelnic in številne predstavnike plovnih družb in špediterjev ter trgovskih podjetij. Nova praga, na kateri bosta pluli poleg »Zemuna« še enaki la. dji »Pireta« in »Varadrina«. Je nov prispevek za razvoj tržaškega pristaniškega prometja. Vse tri ladje so last »Jugoslovanske slobodne plovnice« iz Solita in so izdelane v reškem »3« maju. L. P.

Po prvem incidentu so se kmalu pojavili presenetljivo močni oddelki policajev in pozneje še orožniki. Sidelo je pretepanje z gumnimi palicami, zasranje jeepov in nato še metanje solzilnih bomb. Trg se je kmalu spreminjal na nabad registrirano tako, da ne bi bilo ranjenih samo na eni, temveč na obeh straneh. Intervencije je nato osebno sam kvestur v prvih popoldanskih urah je bil do kraja vzpostavljen mir.

Pristanjski delavci so iz solidarnosti z ladjedelniškimi že v soboto popoldne stajali v stavko, za četrtek pa sta oba sindikata napovedala splošno stavko vseh kategorij. Največji odmevi je imel spopad s policijo na Kongreg delavke stavke, ki je v nedeljo zaključil svoje delo. Kongres je takoj izglasoval ostro protestno resolucijo, ki jo je posebno odposlanstvo odneslo vladnemu komitejarju. V svojih sklepnih resolucijah predvsem potrebo po čimveč enotnosti delavstva zahtevali vse ljavljane sindikalnih pravic zvišanje mezd, dalje ustanovitve protestne cone, vrnitev ladjevia, okroženje bankov v Trstu. Podatniki avtonomne dežele purlanja — Juliska krajina. Izvolili so nov glavni odbor, ki šteje 22 članov. V odboru so zastopane vse strukture med njimi tudi neodvisni socialisti s štirimi člani. Na delo odbora pa je dosedanji zbornice Bonomo Tominez. V imenu osrednjega vodstva CGIL je na kongresu govoril njegov podtajnik Piero Boni.

Ne glede na proteste vseh naprednih političnih skupin — razen najbolj reakcionarnih — selahko reče, da je dobesedno vse mesto na strani delavstva. Celo reakcionarni tisk si ne upa zadržati ravnanja policijskih organizacij in se sedaj sprašuje, kdaj bo Rim prenehal s samimi oblubami. Šteje časi »domovinske ljubitelji« misliti ter da je nastopil čas, da Trst sprejme končno tako, kot je zavnisti govorijo in protestirajo Rim, Milano, Genova itd.

Delegacije in obiski

BEograd. — Članica izvršnega sveta Srbije in predsednica sveta za šolstvo Milka Minić je sprejela delegacijo poljskih univerz.

VARSAVA. — V Varšavi je prispela delegacija stalne konferenca mest Jugoslavije, v kateri so predsednik mestnega ljudskega odbora Beograda Djurica Jojkić, predsednik ljudskega odbora Zagreba Vjekoslav Holjevac, predsednik okrajnega ljudskega odbora Ljubljane dr. Marjan Dermastia in tajnik stalne konferenca mest FLRJ Bječkić. Delegacija je gost ljudskega odbora Varšave in bo ostala na Poljskem en teden.

Kongres agronomov

Beograd, 19. nov. Prvi kongres kmetijskih inženirjev in tehnikov Jugoslavije, se je danes nadaljeval v treh komisijah za poljedelstvo, živinorejstvo in sadjarstvo in vinogradništvo.

Delegacija arabskih socialistov v Beogradu

BEograd. — Delegacija socialistov arabske stranke pripravljena se je po obisku v LR Sloveniji vrniti v Beograd. Danes popoldne je obiskala CK Ljudske mladine Jugoslavije, jutri pa bo obiskala kmetično delovno združno in splošno kmetijsko združno v Surčinu pri Beogradu.

Trgovinska pogajanja z Madžarsko

Beograd, 19. nov. (Tanjug). Jugoslovanska delegacija, ki jo vodi pomočnik predsednika odbora za zunanjo trgovino Vujica Gajinović, je odpotovala v Budimpešto na trgovinske razgovore, ki se bodo začeli dne 23. novembra. Delegaciji obeh držav se bosta pogajali glede dolgoročnega trgovinskega sodelovanja.

LEVICA NE VE, KAJ DELA DESNICA

DUNAJ, 19. novembra. Včeraj smo poročali, da je zvezni podkanceler dr. Pittermann obljubil delegaciji obeh slovenskih organizacij na Koroškem, da bo ministri svet na današnji seji obvestil o njihovih željah. V današnjem poročilu avstrijske agencije APA o seji ministrskega sveta piše na koncu poročila naslednje: »Končno je poročal podkanceler dr. Pittermann o včerajšnjem obisku delegacije slovenske manjšine na Koroškem.« V zveznem tiskovnem uradu so našemu dopisniku danes izjavili, da je dr. Pittermann ministarskemu svetu poročal zgolj o tem, kar so mu povedali zastopniki obeh slovenskih organizacij. Na vprašanje, če je bilo na seji kabineta sklenjeno, da bo lista ob zakonska načrta, o katerih naj bi v kratkem razpravljala zvezni parlament, končno poslana slovenski manjšini v pregled, mu je bilo odgovorjeno, da to ne pride v poštev, kajti o zadevi da razpravljajo parlamentarni odbori in končno, da

ponovno posvetovanje s slovensko manjšino niti ni potrebno, kajti o tem so se imeli najzastopniki priložnost pogovoriti se ko so bili sprejeti pred časom v prosvetnem ministrstvu. Odklono je, da kakor smo napisali v našem poročilu že včeraj, v avstrijski vladi ne ve levica, kaj dela desnica, kajti vse do danes slovenska manjšina kljub nasprotujočim izjavam nekaterih zastopnikov avstrijske vlade dejansko uradno ni dobila ne enega ne drugega zakonskega načrta na vpogled. Jaka Stular

VREME

Stanje 19. novembra: Medtem ko se nad srednjo Evropo in predelom delov vzhodne Evrope zadržuje področje značnega pritiska, se je v Sredozemlju področje nizkega zračnega pritiska še nekoliko poglabilo. Naši kraji so pod vplivom dotoka hladnega vala. Napoved za sredo: Pretežno oblačno vreme, v Primorju jasno do delno oblačno. Temperatura ponoči med -2 in 1, v Primorju 5, najvišje med 2 in 5, v Primorju 8 stopinj Celzija. Na Primorskem še burja.

Podpredsednik državne sveta Poljske in predsednik Gospodarskega sveta Poljske vlade dr. Oskar Lange je imel predvčeršnjim v Beogradu predavanje v inštitutu za mednarodno politiko in gospodarstvo

SKLICANJE SEJE ODBORA ZA GOSPODARSTVO REPUBLIKE-ZBORA IN ZBORA PROIZVAJALCEV LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Predsednik odbora za gospodarstvo Republike Zbora in Zbora proizvajalcev ljudske skupščine LRS sklicujeta seje odborov za soboto dne 23. novembra 1957 ob 9. uri v prostorih Ljudske skupščine dnevnega reda: 1. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o komasaciji kmetijskih zemljišč; 2. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi zakona o odpravi vinčarskih in podobnih razmerij;

SKLICANJE SEJE ZAKONODAJNEGA ODBORA REPUBLIKE-ZBORA LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Predsednik zakonodajnega odbora Republike Zbora Ljudske skupščine LRS sklicujeta seje odbora za petek, dne 22. novembra 1957, ob 10. uri v prostorih Ljudske skupščine dnevnega reda: 1. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odločitvah ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS; 2. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o komasaciji kmetijskih zemljišč; 3. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o zasebnih zdravstvenih praksah v Ljudski republici Sloveniji; 4. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi zakona o odpravi vinčarskih in podobnih razmerij;

SKLICANJE SEJE ZAKONODAJNEGA ODBORA ZBORA PROIZVAJALCEV LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Predsednik zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS sklicuje 13. sejo odbora za petek, dne 22. novembra 1957, ob 10. uri v prostorih Ljudske skupščine dnevnega reda: 1. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odločitvah ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS; 2. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o komasaciji kmetijskih zemljišč; 3. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o zasebnih zdravstvenih praksah v Ljudski republici Sloveniji; 4. Obravnava in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi zakona o odpravi vinčarskih in podobnih razmerij;

Blišč in beda ženskega akta

Pevka z Jamajke Louise Bennett

Pravijo, da nekatere ženske spoštujejo šele tedaj, ko ostarijo. Ta resnica velja tudi za sliko »Septembrsko jutro«, delo francoskega slikarja Paula Chabasa, ki je leta 1913 na razstavi v Ameriki zbudila val ogorčenja. Preteklo je 44 let in ženski akt, ki ga je naslikal Chabas, je razstavljen na častnem mestu v znanem newyorškem metropolitanskem umetniškem muzeju.

Leta 1910 je odšlo svetloaso deklet z bradatim slikarjem Chabasom k jezeru Anney v francoskih Alpah. Slečena in nemalo v zadregi je stala do gležnjev v vodi. Chabas pa je počasni stiskal svoje barve in vlekel po platnu čopič. Očitno jo je zeblo, zakaj to je lepo razvidno s slike. Toda Chabas je bil počasen. Tisto jesen slike ni končal, pač pa se je vrnil z dekletom v Alpe spet drugo leto in potem še tretjo. Jesen, tri jeseni je torej deklet stalo v isti pozici v hladni vodi in bržčas se ni nalezla samo nahoda, temveč tudi revmatizma.

Ko je bila slika naposled dokončana, jo je Chabas razstavil v pariškem Salonu. Toda Parižanom ni pomenila nič kaj posebnega, saj so imeli ženskih

aktov na izbiro. Kritiki so o tej sliki pisali, da gre za akademsko banalnost. Paul Chabas je sklenil poskusiti srečo na drugi strani oceana.

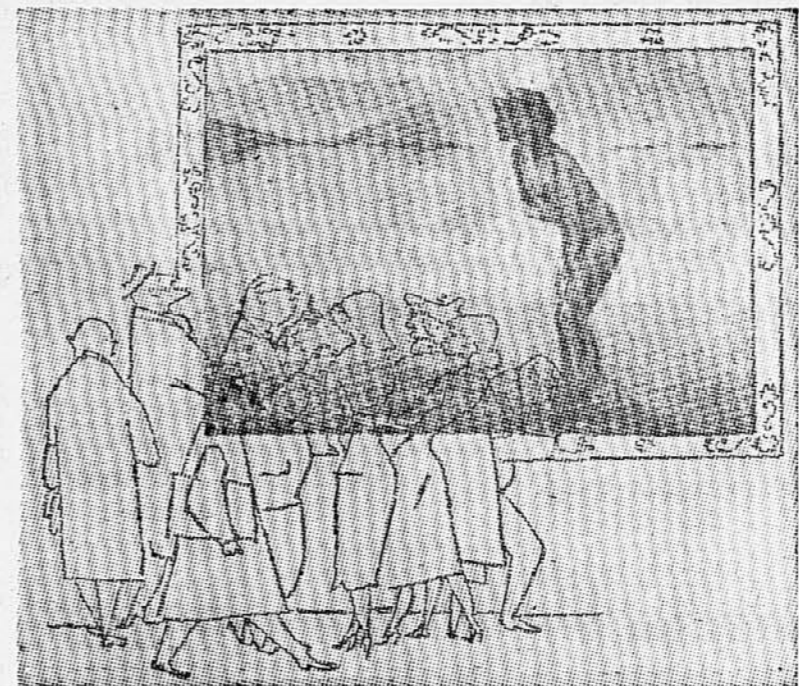
Slika »Septembrsko jutro« se je pojavila v neki newyorški galeriji. Toda nekdo je nanjo opozoril sodnika za varstvo morale Gernstooka, ki je pohitel v galerijo in odločno zahteval, da morajo sliko nemudoma odstraniti izpred oči občinstva, češ da je pohujšljiva. Ta sod-

nikov nastop pa so izkoristili vsi newyorški listi in so na veliko pisali o tem nenavadnem dogodku. Občinstvo in umetniški kritiki so se takrat razdelili na dva tabora: tjo so trdili, da gre za javno pohujšanje, drugi so zagovarjali nedolžnost slike — in dekleta.

Slika je sicer zginita iz galerije, zato pa se je njena reprodukcija pojavila na nešteta zaviteh za bonbone, na cigaretnih škatlah in celo na razglednicah. Toda na poziv »Lige za čistost« je morala pošta zapleniti te razglednice.

Sele po drugi svetovni vojni se je pokazal spet original. In vnovič je prišlo do ostrega sporu; lastnik slike je ponudil »Septembrsko jutro« umetniškemu muzeju v Philadelphiji, toda njen direktor Strugis Inger jo je zavrnil, češ da Chabas nima mesta med velikimi slikarji 20. stoletja. Drugačnega mnenja pa je bil kustos slikarskega oddelka newyorškega metropolitanskega muzeja Theodore Rousseau, ki se je zavzel za sliko, češ da prikazuje slikarsko ozračje pred 50 leti. Toda po njegovemu mnenju ne gre samo za zgodovinsko zanimivost, temveč za umetnost, ki zastuži častno mesto med številnimi slikami, ki jih ima newyorški muzej.

Ko je bila po dolgih letih slika spet na vpogled občinstvu, so se Newyorčani spet razdelili na dva tabora; za nekatero je ta slika še zmeraj pohujšljiva, drugi pravijo, da »zbuja nelepe misli«, toda ko so opazovali mlade obiskovalce muzeja, so opazili, da so sliko komaj pogledali. Pobarali so nekega mladenci, kaj meni o sliki; ta zelenokljunec jo je še enkrat pogledal in pripomnil: »Nič posebnega — preveč je ploska!« Okusi se torej menja. Tisto, kar je še pred štirimi desetletji pomnilo vrhunce pohujšanja, nima dandanes več te osti.

Debelost in zavarovanje

V jeseni je bil v Rimu kongres dietetikov kjer so razpravljali predvsem o pretirani debelosti. Dietetiki so ugotovili, da

so ljudje debeli predvsem zato, ker jedo preveč in slabo. Glavni vzrok pretirane debelosti pa je po njihovem mnenju v pomanjkanju voje, ne pa morda v dednosti, slabem delovanju nekaterih žlez itd.

Razpravljali so tudi o dviridaciji »lakotke«. Po njihovem mnenju je lakota živčnega izvora in nima nobene zveze s tem, koliko je nekdo pojedel ali ne. Ameriški znanstvenik Meyer pravi takole: kadar količina sladkorja v krvi pojema, začne delovati živčni center, takozvani center lakote, ki vzemirni želodec. Pri ljudeh z velikim tekom je ta živčni center razvjen in ga je težko umiriti, zato ti ljudje pojedjo preveč in postanejo pretirano debeli. Na osnovi teh ugotovitev so dietetiki mnenja, da bi se moral vsakdo, ki je pretirano debel in bi rad shujšal najprej zateči k psihiatru, ne pa k zdravniku, ki bi mu predpisal dieto.

Pretirana debelost povzroča tudi prezgodnjo smrt. To vedo tudi zavarovalne družbe. Tako je na primer v Angliji življenjsko zavarovanje za človeka, katerega teža je za 5 do 14 odst. nad normalno, za 22 odstotkov višje, če je teža od 15 do 25 odstotkov nad normalno, je zavarovanje višje za 44 odstotkov, če pa je človek še težji kot 25 odst. nad normalno težo, mora plačati kar 74 odst. višje življenjsko zavarovanje.

Tekma tudi v šolstvu?

Če se v zadnjem času že ni pojavilo nobeno znamenje, ki bi kazalo, da bi Američani lahko hitro nadoknadili zamujeni čas glede razvoja izstrelkov, pa so vsaj objavili dve publikaciji, ki naj pojasnita, kako je s tem zamujenim časom.

Prva publikacija je intervju dopisnika Associated Pressa z bivšim nemškim znanstvenikom dr. Wernerjem von Braunom, ki je zdaj direktor operativnega oddelka vojaškega programa za izstrelke. Druga publikacija pa je poročilo o sovjetski šolski vzgoji na 226 straneh, ki ga je izdal prosvetni urad ZDA.

Dr. von Braun pravi takoj na začetku, da so Rusi »položili temelje za svoj obsejni raketni program« v razdobju med 1945 in 1951. Američani tega niso storili. Teh pet ali šest let »je zdaj nepovratno izgubljenih«. Vrh tega so bila ta leta posvečena drugemu problemu izstrelkov in ta študij še ni pokazal vseh svojih plodov. Po temtaku je »zelo verjetno, da nas čaka še nekaj neprijetnih presenečenj«.

Združene države — je dalje dejal von Braun — so sposobne izstreliti satelit. Armada je sporočila, da bo izstrelila svoj satelit pozimi. Za izstrelitev bo uporabila svojo sedanjo raketo tipa Jupiter C, ni pa nobenega upanja, da bi Združene države nenadoma in dramatično »poskele« Sovjetsko zvezo, »dokler je ne dohitijo«.

Druga publikacija ameriškega prosvetnega urada pa je potrila bojazen in domneve, da je sovjetski učenec bolje podkovan od ameriškega. Publikacija je plod dvehletnega proučevanja sovjetskega šolstva in vzgoje. Menda je sovjetski učenec vsaj dva leti pred svojim ameriškim vrstnikom v akademskih predmetih in utegne biti tri ali štiri leta pred njim v splošnih predmetih. To ni nič novega v sovjetskem sistemu, zakaj poročila dalje pravi, da SZ od leta 1927 kaže »fantastičen napredek v šolstvu«. Odtlej ima sovjetski maturant za seboj pet let fizike in biologije, štiri leta kemije, deset let matematike in eno leto astronomije. Primerjava z ameriškim vrstnikom ni laskava. Manj kot tretjina ameriških maturantov ima za seboj eno leto kemije. Samo četrina se je sploh učila fiziko in samo ena sedmina se zrela za študij višje matematike.

V Sovjetski zvezi »posvečajo največjo pozornost znanosti in tuim jezikom, ki so očitno potrebni kot instrument državne politike«, piše publikacija ameriškega prosvetnega urada. Štirideset odstotkov dijakov v SZ se uči nemščine. Štirideset odstotkov angleščine in dvajset odstotkov francoščine. Španščine ali latinščine. Petinšestdeset odstotkov študentov v višjih šolah se uči angleščine. Največ podpore pa uživajo znanstveni predmeti.

Znanstveniki, inženirji in tehniki so »elita države«. Tako diplomira na leto 80.000 inženirjev, medtem ko jih diplomira v ZDA samo 30.000.

Nagrada za dobroto

V Italiji vsako leto podeljujejo otrokom nagrade za dobroto. Nagradijo otroke, ki so pokazali največ požrtvovalnosti in razumevanja do svojih najbližjih. Letos je to nagrado dobila 11-letna Olga Toso iz San Dominico v Videmski pokrajini. Ko je bila še čisto majhna, je zbolela za otroško paralizo. In čeprav le težko hodi, kajti obe nogi ima v težkih ortopedskih čevljih, gre vsako jutro v šolo, doma pa skrbi za svojo brezposelnega očeta in 96-letnega paraličnega starega očeta. Poleg tega pa hodi še k sosedom na delo, z malim zaslužkom pa kupuje darila svojem mlajšemu bratcu, ki je tudi bolan. Olga je sedaj dobila nagrado 100 tisoč lir, s katerimi bo spet skušala olajšati trpljenje svojim domačim.

35
P. VALAR
MORSKA ROZA

»Tole vse skupaj je zelo plemenito, a tale ženska in tale mulec sta nam v napoto.«

»V kakšno napoto?« je nedolžno vprašal Jérôme.
»To je pa že od sile! V kakšno napoto!« Romain je kar izbruhnil: »Za boga! Kaj si izgubil glavo? Bi rekel, da ne gre za kožo ne meni ne tebi! Kaj bi morebiti rad, da bi končal svoje dni v zaporu?«

Kaj pripoveduje? Jérôme ga je gledal z velikimi, začudenimi očmi in nenadoma, v tem hipu šele, se je spomnil. Vse se mu je nenadoma osvežilo: da so naložili lažni tovor, da so podpisali papirje in da je treba ladjo poslati na dno morja. Castna beseda, nič več ni na vse te stvari mislil. Zdaj se mu je zazdelo, da gre za del prejšnjega življenja, življenja, ki ga je živel neki drugi Jérôme. Kri mu je stopila od presenečenja in začudenja v glavo, predvsem pa se ga je polastila nekakšna strahotna jeza zoper vse in zoper samega sebe. Najprej se je zlagal:
»Ničesar nisem pozabil. Za koga me pa imaš?«

A vendar je jecljal in se zapletal z jezikom. Tedaj pa mu je nenadoma prišla na misel pametna pretveza, katere se je oprijel in ji je hotel verjeti. Zgrabil je starega za ramena, ga butnil, vrgel ven in na vse grlo kričal:
»Pripovedujem ti tukaj tuliti! Saj vidiš, da ga boš zbudilo!«

XI.

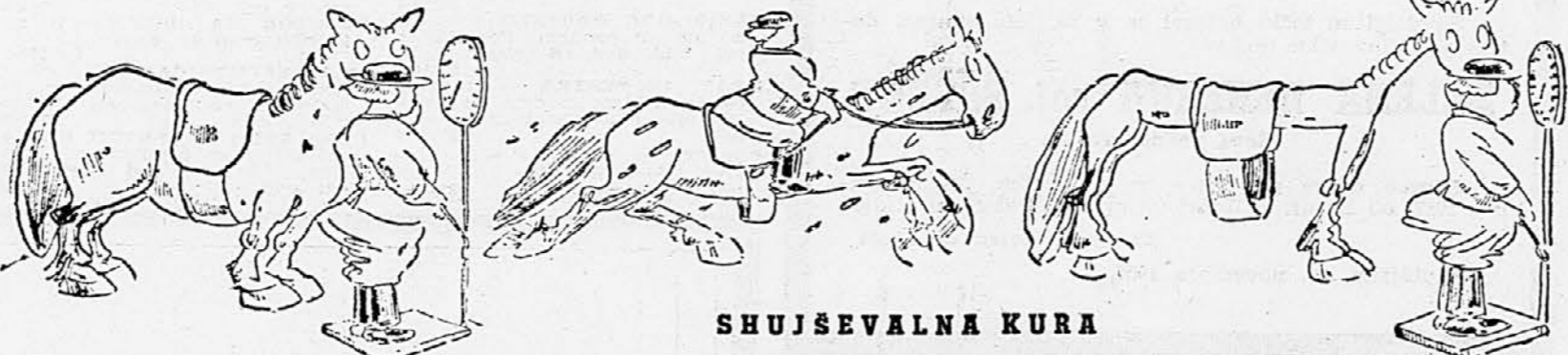
Ko je bil Jérôme spet sam in ni več slišal stričevega preklinjanja, se je pomiril in začel premišljevat. Čemu neki koristi take bedasti preprič? Romain ima prav.

Mali je kar naprej lepo spal, kričanje ga ni prebudilo. Jérôme ga ni pogledal, mislil je nanj in to je bilo dovolj. Hodil je gor in dol po ozki kabini in besno plosnil po oknici, če je butnil vanjo. Vsa ta vprašanja so bila prav tako na tesnem v njegovi pameti kakor je bil on na tesnem

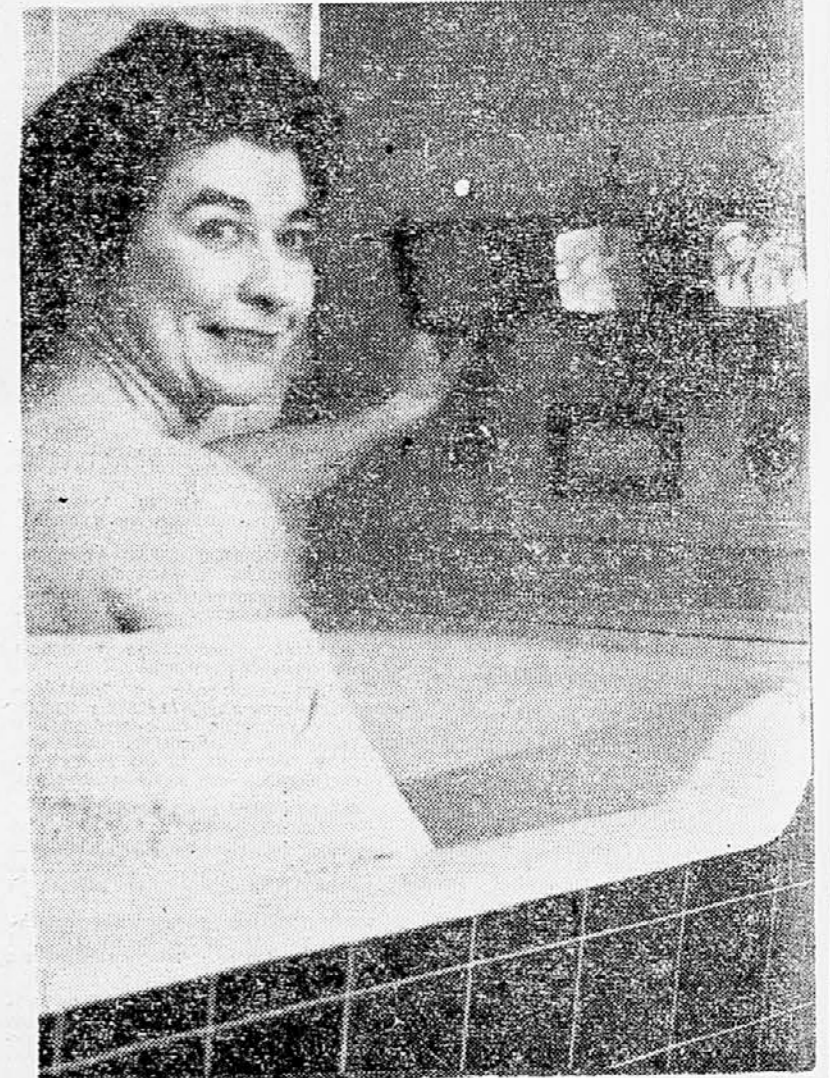
Civilno letalstvo v bodočnosti

Hitrost, velika kapaciteta in čim večja varnost, to so glavne težnje današnjega civilnega letalstva. Nova doba hitrega prevoza potnikov je pričela 2. maja 1952, ko je z londonskega letališča vzletel Comet, prvo potniško letalo na reaktivni pogon. Nekaj zaporednih nesreč Cometov je začasno zavrla razvoj reaktivnih potniških letal. Predvidevalo pa, da bodo že leta 1960 prevzela reaktivna letala večino potniškega prometa vsaj na daljše razdalje. Povprečno bodo ta letala za 60 odstotkov hitrejša od navadnih potniških letal.

Ameriški tovorni Boeing in Douglas pripravljata za redni civilni promet dva glavna tipa 4-motornih reaktivnih avionov, Boeing 707 in Douglas DC-8. Letala teh tipov bodo letala v višini 8 do 12 tisoč metrov, zaloge goriva pa bodo znašale okoli 90 ton. Sprejela bodo okoli 150 potnikov, njihov akcijski radij pa bo 6 tisoč kilometrov. Pot iz New Yorka v London bo trajala 6 ur, Pariz—Rio de Janeiro (s postankom v Dakariju) pa 10 ur. Tako letalo bo moglo na leto prepeljati preko Atlantika 50 tisoč potnikov.

SHUJŠEVALNA KURA

Na zadnji razstavi o opremljenosti modernega stanovanja v Angliji so pokazali tudi kopalnico, opremljeno s televizijskim aparatom. Tako lahko kopalce med kopeljo spremlja televizijski program, poleg tega ima pa tudi poseben sprejemnik, ki kaže vhodna vrata. Če se gospodinja ravno koplje in nekdo pozvoní, se lahko kar po hišnem telefonu pomeni z njim in ga tudi vidi. Niso pa še montirali televizijskega sprejemnika na vhodnih vratih, da bi obiskovalce videl tudi v kopalnico.

v tem zatočišču. Zelo zelo se bo moral potruditi, če bo hotel urediti svoje misli in preprečiti, da ne bodo druga drugo preganjale in druga za drugo izginjale. Tudi bo moral dolgo časa hoditi sem in tja in utruditi telo, da bo počasi v vsej tej brozgi kaj razločil. In ko so slednjič počasi resnice začele prihajati iz zmede in iz notranje teme, ni mogel več vzdržati, za dolge korake mu je bilo potrebno več prostora, za dihanje pa zraka in vetra. Tako je prvič zapustil otroka in ga prej bežno pogledal, da bi bilo vse v redu. Lahko je pustil samega, saj je njegov duh bedel nad njim.

Stopil je na palubo. Preveč se je stemnilo, da bi ga lahko z mosta kdo videl. Tu mu je postalo bolje, zdaj bo šlo vse laže.

»Morska roža« se je npenjala in se vzpenjala po valovih. Drhtela je in se mučila s slehernim svojim udom. Skozi les in železo, ki sta ječala, se je slišalo neenakomerno udarjanje batov.

Noč je bila globoka. Vendarle pa bi moral biti na nebu še zadnji krajec, a po sončnem zahodu so se brzokone navlekli na nebo oblaki, ki so se srečavali in združevali. Bilo je tudi nekaj megle, tako nežne, da je oko ni moglo razločiti in so jo le pljuča vdihavala in ugotavljala, da megla še bolj loči tega moža, ki v samem sebi trpi, od ostalega sveta.

Kaj naj stori? Silna žalost se je polastila Jérôme. Z roko si je pokrivil čelo. Tako je bil osamljen in tako nesrečen, da bi molil, če bi še znal.

In nenadoma je začutil, da se je nad njegovo glavo prebudilo rahlo šumljanje. Najprej je bilo šumljanje mehko, svileno, skoraj nadnaravno, božalo je zrak in temo, podobno kot boža veter vrvi; ostajalo je z ladjo in jo spremljalo kot živa senca.

Jérôme je razumel, da so to ptice. Videl jih ni, a vendarle je vedel, da bi se jih najbrž lahko dotaknil z roko, če bi jo dvignil in da bi na prstih čutil toplino njihovega puhka in zamah njihovih perutnic. Jérôme je bil pod nebom ptic.

In prav tako gotovo, kot je ptičji let oznanjal, da je blizu suha zemlja, prav tako gotovo ga je nekaj prišlo za roke ter ga začelo voditi in jasiti.

Stopil je na stopnice, ki so pod njegovimi koraki odmevale. Niti poskušal ni, da bi se skrili. Mogoče so ga z mostu videli? Kaj za to! Z veliko svetilko v roki je šel svojo pot naprej, je šel k tisti ženski. Odprl bo vrata, jo zbudil, če bo spala, in ji vse povedal. Izročil se bo v njene roke. Ona je vsemogočna, ker je otrok njen.

Ni se niti ustavljal, da bi pogledal, če mali spi. Ko je prekorajl skladišče, je porinil vrata, ki niso poslej skrivala nobene skrivnosti več. V polmeti, ki jo ustvarja svetilka, je uganil ležečo obliko telesa. Približal se je. Hotel je spregovoriti.

V tem trenutku pa je njegova noga spodrsnila po nekakšni lepljivi tekočini, ki se je raztekla po tleh v široko, debelo in lepko mlako in se oprijemala podplatov. Sprva ni razumel, zato je potipal tla ter dvignil roko k svetilki in k obrazu. Na koncu so bili njegovi prsti črni, nato blede in sem pa tja rdeči. Obrisal si jih je od suknjic.

Ob pogradu je visela roka, tako bela, da je vso luč pritegnila nase. Dotaknil se je je: ni bila mrzla, a tista mala toplota, ki jo je še imela v sebi, ni bila več živa toplota. Jérôme je začel tipati po svojih žepih in končno našel, kar je iskal: okroglo reklamno zrcalce, obkroženo z belim celuloidom, ki ga je rabil za česanje, ko je bil še na suhem. Podržal ga je ob odprtih in mirnih ustih, a že vedel, da dih ne bo orosil malo vrednega stekla.

SLOVENSKI

Poročevallec

Izdaja in tiska Casopisno podjetje Slovenski poročevallec. - Direktor Rudi Januhava. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-522 do 23-526. - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/11, telefon 23-522 do 23-526. - Oglasi: A. G. S. Ljubljana, Trnavska cesta 7, telefon 21-698. za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-632. - Poštni predal št. 29. - Ziro računa pri Komunalni banki Ljubljana št. 60-KB-5-2-367. - Mesečna naročnina 230 dia.

DOGODEK V PRAGI

A. Novotny-predsednik CSR

Novi predsednik Češkoslovaške republike bo še naprej opravljal funkcijo prvega sekretarja CK KP Češkoslovaške

Praga, 19. nov. (Tanjug) Češkoslovaška skupščina je danes izvolila prvega sekretarja CK KP Češkoslovaške za novega predsednika republike. Novotny bo razen šefa države ostal tudi sekretar CK KP Češkoslovaške.

Volitve so bile v Vladislavski dvorani v praškem gradu, kjer so bili izvoljeni tudi dosedanja predsednika republike. Antonin Novotny je četrti povojni predsednik češkoslovaške republike.

Na slovesnem zasedanju ljudske skupščine so bili navzoči tudi člani tujih delegacij, ki so se udeležile pogreba pokojnega predsednika Zapotočkega. Med njimi so bili tudi člani jugoslovanske delegacije - predsednik zvezne ljudske skupščine in član izvršnega komiteja CK ZKJ Petar Stambolić, član zveznega izvršnega sveta in izvršnega komiteja CK ZKJ Franc Leskošek in veleposlanik FLRJ v Pragi Marko Nikežič.

Volitve so bile v Vladislavski dvorani v praškem gradu, kjer so bili izvoljeni tudi dosedanja predsednika republike. Antonin Novotny je četrti povojni predsednik češkoslovaške republike. Na slovesnem zasedanju ljudske skupščine so bili navzoči tudi člani tujih delegacij, ki so se udeležile pogreba pokojnega predsednika Zapotočkega. Med njimi so bili tudi člani jugoslovanske delegacije - predsednik zvezne ljudske skupščine in član izvršnega komiteja CK ZKJ Petar Stambolić, član zveznega izvršnega sveta in izvršnega komiteja CK ZKJ Franc Leskošek in veleposlanik FLRJ v Pragi Marko Nikežič. Danes dopoldne je zasedel centralni komitej KP Češkoslovaške, ki je sklenil predlagati prvega sekretarja CK in člana politbiroja CK KP Novotnyja za predsednika republike. Pozneje je bil tudi sestanek centralnega komiteja ljudske fronte, ki je sprejel resolucijo, v kateri je priporočil Antonina Novotnyja kot kandidata ljudske fronte za predsednika republike Češkoslovaške.

Antonin Novotny novi predsednik CSR

Ške je Novotny delal v ilegalni organizaciji komunistične partije. Leta 1941 ga je Gestapo prijel, pozneje pa štiri leta vlačil po nacističnih ječah in koncentracijskih taboriščih. Po osvoboditvi države je Antonin Novotny postal sekretar oblastnega komiteja KP v Pragi, leta 1951 pa je bil izvoljen za sekretarja in člana politbiroja.

Stambolić in Leskošek odpotovala iz Prage

Praga, 19. nov. (Tanjug) - Predsednik zvezne ljudske skupščine in član izvršnega komiteja CK ZKJ Petar Stambolić ter član zveznega izvršnega sveta in izvršnega komiteja CK ZKJ Franc Leskošek, ki sta se v imenu predsednika FLRJ, CK ZKJ in zveznega izvršnega sveta udeležila pogreba pokojnega predsednika češkoslovaške republike Antonina Zapotočkega, sta danes odpotovala v Jugoslavijo.

Pred poplajem češkoslovaške ljudske skupščine v Pragi so se od jugoslovanskih osebnosti poslovili predsednik češkoslovaške ljudske skupščine Zdenek Fierlinger, vsi podpredsedniki ljudske skupščine, zastopnik CK KP, ministri in druge osebnosti. Godba je zadržala jugoslovansko in češkoslovaško himno. Do madžarske meje spremlja jugoslovanske zastopnike pomoletnik ministra za solstvo in kulturo Muha.

STALIŠČE SOVJETSE ZVEZE

Ne 25, temveč 82

Vodja sovjetske delegacije Kuznecov je izjavil, da njegova vlada ne more privoliti v predlog o razširitvi razorožitvenega odbora OZN

New York, 19. nov. (Reuter, AFP, AP) Vodja sovjetske delegacije v Združenih narodih Vasilij Kuznecov je izjavil sinoči da se za Sovjetsko zvezo nesprijemljivi predlogi o razširitvi komisije Združenih narodov za razorožitev na 25 članov. Zastopniki Sovjetske zveze ne morejo sodelovati pri delu takega organa. Kuznecov je poudaril, da bo sovjetska delegacija v jutrišnji debati v Generalni skupščini vztrajala pri svojem predlogu, naj bi v komisiji za razorožitev sodelovali zastopniki vseh držav članice OZN.

Drugi načrt resolucije, o katerem mora razpravljati ekonomski odbor, je načrt, ki so ga predlagale ZDA. Po tem predlogu naj ne bi ustanovili posebno agencijo za pomoč nerazvitim državam, pač pa kakšnega navadnega organa v okviru Združenih narodov.

Macmillan o razorožitvi

London, 19. nov. (Reuter). - Predsednik britanske vlade Macmillan je izjavil nocoj v Spodnjem domu, da bi nevarnost atomske vojne najraje lahko odstranili, če bi Sovjetska zveza sprejela predloge zahodnih sil o delni razorožitvi. Na vprašanje nekega laburističnega poslanca, kaj je vlada storila, da bi pripravila in sklicala drugo konferenco najvišjih predstavnikov vlesil, je Macmillan odgovoril, da je izdelala svojo politiko "atomskega zastraževanja". Dodal je, da nima kaj več povedati o konferenci "velikih".

Zboljšanje zdravja predsednika republike

BEograd, 19. nov. Zadnji zdravniški pregledi so pokazali, da je bilo dosedanje zdravljenje predsednika republike Josipa Broza-Tita zaradi akutne lumbosialgijske uspešno in da se njegovo zdravje postopnoboljšuje. Po mnenju zdravnikov in značaj bolezni same bo potrebno nadaljevati zdravljenje, ki bo trajalo dalje časa in zahtevalo poleg drugega tudi izpremembo klimatskih pogojev.

Delegacija arabskih socialistov v Beogradu

BEograd, 19. nov. Delegacija socialistične stranke arabskega preporoda se je po obisku v LR Sloveniji vrnila v Beograd. Danes popoldne je obiskala CK Ljudske mladine Jugoslavije, jutri pa bo obiskala kmetičko delovno zadrugo in splošno kmetijsko zadrugo v Surčinu pri Beogradu.

LJUBLJANA, 19. nov. Danes je bila v prostorih Kluba ljudskih poslancev plenarna seja Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Seji je predsedoval sekretar Miha Marinko, uvodni referat o delu komunistov v sindikatih pa je imel Janko Rudolf. V obširni razpravi so sodelovali tovariši: Boris Kraigher, Tine Remskar, Vlado Majhan, Miha Marinko, Tone Bole, Tomo Brejce, Albert Jakopič, Ivan Regent, Mitja Ribičič, Roman Albreht, Milan Apih, Niko Šilih in Stane Kavčič. Gradivo iz referata in razprave bomo objavili v naših prihodnjih številkih. - Plenum je imenoval za predsednika kontrolne komisije CK tov. Lojzeta Osepka, ker je dosedanji predsednik Ivan Rak zaprosil, naj ga zaradi preobremenjenosti z upravnimi zadevami razrešijo predsedniškega mesta v tej komisiji.

Splošna stavka v Trstu

TRST, 19. nov. (po telefonu). Dneva, kakršnega je doživel Trst prejšnjo soboto, že mnogo let ni zabeležila lokalna kronika. Mednarodno gibanje ladjedelnikov delavcev se je za nekaj ur spremenilo v spopad s policijo. Ko so delavci v soboto zjutraj kmalu po pričetku dela v tovarno na podlagi sklepa sindikalnega vodstva zapustili delo in odšli v dveh skupinah v mesto, je eno skupino na trgu Goldeni napadla policija, da bi ji preprečila dohod na Corso in dalje pred sedež ravnateljstva Jadranskih ladjedelnic, kjer so delavci hoteli protestirati.

ostaja seveda še nadalje odprto. Novi denarni zavod je delniška družba, katere predsednik je tržaški odvisek dr. Anzelj Kukanija. V nedeljo je jugoslovanska 1500-tonska motorna ladja »Zemuna« začela plovo na prog. Trst - Rdeče morje. V soboto je njen pozveljnik kapetan Ružič povabil na malo zakusko in ogled ladje ravnatelja javnih skladišč in številne predstavnike plovilnih družin in špediterjev ter trgovskih podjetij. Nova prog. na kateri bosta njeni poleg »Zemuna« še enaki ladji »Piro« in »Vražardin«. Je nov prispevek za razvoj tržaškega prometnega prometa. Vse tri ladje so last »Jugoslovanske slobodne plovidbe« iz Splita in so izdelane v reškem »3 maj«. L. P.

Delegacije in obiski

BEograd, 19. nov. Članica izvršnega sveta Srbije in predsednica sveta za solstvo Milka Mikić je sprejela delegacijo poljskih univerz. VARŠAVA, 19. nov. V Varšavo je prispela delegacija stalne konferenca mest Jugoslavije, v kateri so predsednik mestnega ljudskega odbora Beograda Djurica Jokić, predsednik ljudskega odbora Zagreba Vješćeslav Holjevac, predsednik okrajnega ljudskega odbora Ljubljane dr. Marijan Dermata in tajnik stalne konferenca mest FLRJ Bjeičić. Delegacija je gost ljudskega odbora Varšave in bo ostala na Poljskem en teden. BEograd, 19. nov. Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Svetozor Vučkanić je sprejel njuh japonskih znanstvenikov, ki so vodji ravnatelj uvoznog-izvozne banke Rokuri Itizaka. Navzoč je bil tudi državni podsekretar za zunanje zadeve dr. Vladimir Velebit.

Vodja sovjetske delegacije je dal to izjavo na sprejemu v maroškem veleposlanstvu. V razgovoru z novinari je dejal, da število članov komisije in njena sestava nista takšna, da bi zagotavljala ravnovesje in da zato Sovjetska zveza ne more dati svoje privolitve. Kazno je, da je izjava Kuznecova prisilila nekatero delegacijo, da so spremeniše svoje načrte v zvezi z današnjo sejo Generalne skupščine. Kot je znano, so delegacije Japonske, Indije, Švedske, Kanade in Jugoslavije namernavale na seji, ki bi morala biti danes, predložiti svojo resolucijo o razširitvi komisije za

razorožitev za 25 članov, tako da bi jih bilo skupaj 25. V zvezi s tem opozarja agencija Reuter na možnost, da bo spričo nastalih okoliščin današnja seja Generalne skupščine odložena še preden se bo začela, nekateri pa menijo celo, da tudi v primeru, če bi se debata že začela.

SKLICANJE SEJE ODBORA ZA GOSPODARSTVO REPUBLIKE

ZBORNA PROIZVAJALCEV LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Predsednik odbora za gospodarstvo Republiškega zbora in Zbor proizvajalcev Ljudske skupščine LRS sklicuje sejo odbora za soboto dne 23. novembra 1957, ob 9. uri v prostorih Ljudske skupščine LRS.

Predlog dnevnega reda: 1. Obrazložitev in sklepanje o predlogu zakona o komasaciji kmetijskih zemljišč; 2. Obrazložitev in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi zakona o odpravi vinskih razmerij; 3. Obrazložitev in sklepanje o predlogu zakona o vzdrževanju sil ZN, za prihodnje leto pa bi znašala vsota v ta namen 25 milijonov dolarjev.

Nizozemska je včeraj predlagala Združenim narodom, naj ustanove poseben sklad za pomoč pri razorožitvi in pomoč nerazvitim državam. Deleget za države Rusije je izjavil med debato v SUNFED, da ta sklad ne more zadoščati za vse potrebe nerazvilih držav, da pa pomeni vendar napredek v »dobri smeri«. Sklad za pomoč nerazvitim državam bi črpal svoja sredstva iz prostovoljnih prispevkov vlad in zasebnih agencij in bi začel delovati januarja 1960.

SKLICANJE SEJE ZAKONODAJNEGA ODBORA REPUBLIKE

ZBORNA PROIZVAJALCEV LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Predsednik zakonodajnega odbora Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS sklicuje sejo odbora za petek, dne 22. novembra 1957, ob 10. uri v prostorih Ljudske skupščine LRS.

Predlog dnevnega reda: 1. Obrazložitev in sklepanje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravilih in dolžnostih ter o volitvah in odpočitkih ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS; 2. Obrazložitev in sklepanje o predlogu zakona o komasaciji kmetijskih zemljišč; 3. Obrazložitev in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi zakona o odpravi vinskih razmerij; 4. Obrazložitev in sklepanje o predlogu zakona o vzdrževanju sil ZN; 5. Obrazložitev in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi zakona o odpravi vinskih razmerij.

Iz tajništva Ljudske skupščine LRS

Kongres agronomov

Beograd, 19. nov. Prvi kongres kmetijskih inženirjev in tehnikov Jugoslavije, se je danes nadaljeval v treh komisijah za poljedelstvo, živinorejstvo in sadjarstvo in vinogradništvo. V komisiji za poljedelstvo stala imela profesor kmetijske fakultete v Novem Sadu inženir Lazar Stojković referat »Problemi pospeševanja proizvodnje pšenice« ter direktor inštituta za oplemenjevanje in proizvodnjo rastlin v Zemunu dr. Milorad Piper referat »O pospeševanju proizvodnje kornuz«. Zastopniki kongresa so s posebno pozornostjo spremljali obrazložitev zastopnikov proizvodnih organizacij, ki so letos imele velike prideleke pšenice in kornuze. Referat prof. inž. Lazarja Stojkovića poudarja, da je mogoče prekoračiti postavke perspektivnega plana o razvoju kmetijstva, ki govore o nujni potrebi po povprečnem pridelku 19 stotov pšenice na ha zaradi preskrbe s kakovostnim semenom najvažnejše vrste in z oplemenjevanjem domačih vrst pšenice je določena pot, po kateri je treba iti. Navedli so primer, da je domača oplemenjevanja vrsta U-1 dala pridelke 35 stotov na ha v nežitrodnem področju Hrvatske, kar dokazuje, da povečanja proizvodnje pšenice ni treba iskati samo v preskrbi s italijanskimi vrstami pšenice.

Podpredsednik državnega sveta Poljske in predsednik Gospodarskega sveta Poljske vlade dr. Oskar Lange je imel predvčeršnjim v Beogradu predavanje v inštitutu za mednarodno politiko in gospodarstvo

ko pa zaradi slabega izkoriščanja umetnih gnojil. To kaže, da bi mogli pridelke pšenice samo z rednimi ukrepi več kakor podvojiti, tako da bi znashljali glede na povprečne vovojne pridelke nad 22 stotov na hektar.

V razpravi so bila izražena razna mnenja, katerim ukrepom za napredek proizvodnje pšenice je treba priznati prvenstvo. Vsi so se strinjali, da je preskrba s kakovostnim semenom najvažnejša. Z uvajanjem italijanskih vrst in z oplemenjevanjem domačih vrst pšenice je določena pot, po kateri je treba iti. Navedli so primer, da je domača oplemenjevanja vrsta U-1 dala pridelke 35 stotov na ha v nežitrodnem področju Hrvatske, kar dokazuje, da povečanja proizvodnje pšenice ni treba iskati samo v preskrbi s italijanskimi vrstami pšenice.

V komisiji za živinorejstvo so poudarili pomanjkanje dobrih plemenjakov. Udeleženci kongresa menijo, da bi moglo dobro organizirane razstave in sejmi ter nagradni natečaji ugodno vplivati na pospeševanje živinoreje. Zlasti so poudarili potrebo po organiziranem odkupovanju živine.

Trgovinska pogajanja z Madžarsko

Beograd, 19. nov. (Tanjug). Jugoslovanska delegacija, ki jo vodi pomočnik predsednika odbora za zunanjo trgovino Vujica Gajinović, je odpotovala v Budimpešto na trgovinske razgovore, ki se bodo začeli dne 23. novembra. Delegaciji obeh držav se bošta pogajali glede dolgoročnega trgovinskega sodelovanja.

LEVICA NE VE, KAJ DELA DESNICA

Od našega stalnega dopisnika

DUNAJ, 19. novembra. Včeraj smo poročali, da je zvezni podsekretar dr. Pittermann obljubil delegaciji obeh slovenskih organizacij na Koroskem, da bo ministrski svet na današnji seji objavil o njihovih željah. V današnjem poročilu avstrijske agencije APA o seji ministrskega sveta piše na koncu poročila naslednje: »Končno je poročal podsekretar dr. Pittermann o včerajšnjem obisku delegacije slovenske manjšine na Koroskem.« V zveznem tiskovnem uradu so našemu dopisniku danes izjavili, da je dr. Pittermann ministrskemu svetu poročal zgolj o tem, kar so mu povedali zastopniki obeh slovenskih organizacij. Na vprašanje, če je bilo na seji kabineta sklenjeno, da bo sta oba zakonska načrta, o katerih naj bi v kratkem razpravljaj zvezni parlament, končno poslana slovenski manjšini v pregled, mu je bilo odgovorjeno, da to ne pride v poštev, kajti o zadevi da razpravljajo parlamentarni odbor in končno, da ponovno posvetovanje s slovensko manjšino niti ni potrebno, kajti o tem so se imeli njeni zastopniki priložnost pogovoriti se ko so bili sprejeti pred časom v prosvetnem ministrstvu. Očitno je, da kakor smo napisali v našem poročilu že včeraj, v avstrijski vladi ne ve levica, kaj dela desnica, kajti vse do danes slovenska manjšina kljub nasprotujočim izjavam nekaterih zastopnikov avstrijske vlade dejansko uradno ni dobila ne enega ne drugega zakonskega načrta na vpogled.

Jaka Stular

VREME

Stanje 19. novembra: Medtem ko se nad srednjo Evropo in pretežno delom vzhodne Evrope zadržuje področje zravnega pritiska, se je v Sredozemlju področje nizkega zravnega pritiska še nekoliko poglubilo. Naš krajši se pod vplivom dotoka hladnega vala.

Fluorizacija zob šolske mladine

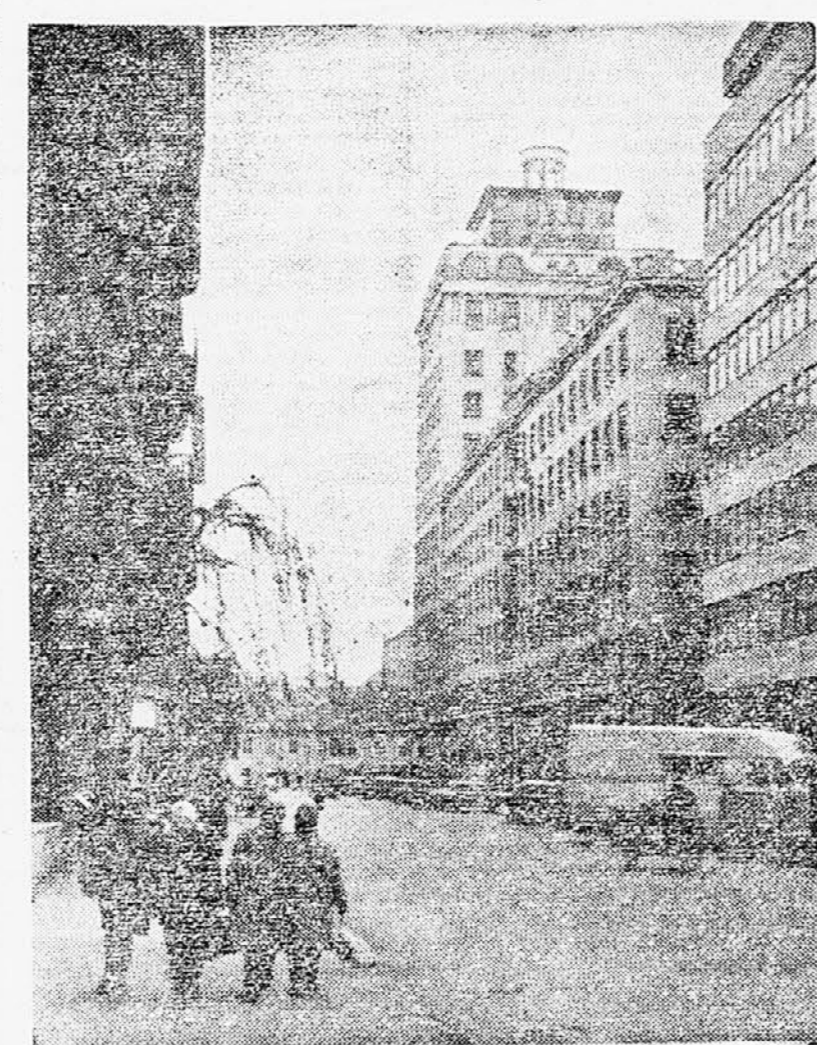
Svet za zdravstvo OLO Ljubljana bo jutri, 21. novembra, začel izvajati množični preventivni ukrep proti gnitju zob med mladino. Poglavitna naloga v tej akciji je zaupana Podmladkom Rdečega križa.

Zobni caries (gnitje zob) je ena izmed velikih nadih, ki ne tarejo samo naše, temveč tudi zobozdravnstvenih drugih držav. — Kako zmanjšati zobni caries, to posledico nepravilne prehrane, je bila misel tujih znanstvenikov že pred drugo svetovno vojno, ki so se začeli ukvarjati z raziskovanjem sredstev proti tej bolezni. Po dolgotrajnih raziskovanjih so ameriški strokovnjaki ugotovili, da je v tistih predelih, kjer vsebuje voda več fluora, med prebivalstvom mnogo manj zobnega cariesa kot pa tam, kjer voda te snovi nima. To ugotovitve so potrdila tudi raziskovanja strokovnjakov v Švici in Nemčiji. Na podlagi tega so začeli v omenjenih deželah umetno fluorizirati vodo, kar pa ni prineslo zaželenih uspehov. Pokazalo se je namreč, da uporabljaljo ljudje fluorizirano vodo za zalivanje vrta, napajanje živine itd. in da jo sami zaužijejo v majhne količine. Zaradi tega je bilo treba ubrati raziskovanje v drugo smer, in sicer v izdelavo fluoriranih soli, da bi jih otroci in odrasli uživali v obliki tablet bonbonov in podobno.

Dvakrat preizkušene v inštitutu uglednega stomatologa prof. dr. Knoppworsta v Tübingenu. Prof. Knoppworst je potrdil veliko vrednost preizkušene zdravila in njegovo učinkovitost proti zobnemu cariesu. Podmladkarji Rdečega križa bodo imeli hvaležno delo Na pobudo naše stomatološke klinike je Svet za zdravstvo OLO Ljubljana sklenil začetni akcijo množičnega uživanja kalcijevega fluora. Imenovan je poseben odbor, ki mu predseduje upravnica centralne šolske poliklinike dr. Kurajta, in prispevali za izvedbo akcije znatna finančna sredstva, ki jim je dodal svoj delež tudi okrajni zavod za socialno zavarovanje. Jutri bodo podmladkarji Rdečega križa v solah ljubljanskega okrajja začeli propagirati uživanje kalcijevega fluora. Ponudili bodo solcem tri majhne bele in popolnoma neškodljive tablete sladkega okusa. To bodo delali vsak dan, kajti zdravilo bo učinkovito le tedaj, če ga bodo otroci redno uživali. Soljarji pa bodo dali svojim podmladkarjem za tri tablete en dinar. V enem mesecu 30 dinarjev res ni mnogo in stariši bodo ta znesek neopazno utrpeli, saj bo dan za zdravje zob njihovih otrok. S tem bodo otroke očuvali tudi raznih boleznih, saj vsi vemo, da povzročajo bojni zobje v kasnejši dobi razne nevšečnosti, kot na primer srčna obolenja, bolezni želodca in revmatizem. Otroci siromašnih staršev pa bodo tablete dobili zastonj, na kar bodo podmladkarji še posebno pazili.

in da bi uživalo kalcijev fluor čimveč otrok bo odbor imel posvetovanja z učitelji, ki bodo na roditeljskih sestankih poučili starše o nujnosti in važnosti uživanja tega preventivnega sredstva. Kalcijev fluor naj uživajo tudi nosečnice Od jutri naprej se bo kalcijev fluor delil tudi v posvetovalnicah za žene in otroških dispanzerjih. Zdravniki močno priporočajo, da bi to sredstvo proti zobnemu cariesu uživale tudi nosečnice, doječe matere in dojenčki, da bi otroku že v njegovi najzgodnejši dobi zagotovili utrjevanje zobne sklenine. Da mamice ne bi preveč razmišljale, koliko tablet kalcijevega fluora je treba jemati, svetujejo zdravniki naslednje dozo nosečnice in doječe matere po 3 tablete na dan, dojenčki po 1 tableto na dan, zdrabljeni v mleku ali čaju, predšolski otroci po 2 tableti na dan, šolski otroci in odrasla mladina pa po 3 tablete na dan skozi tri leta.

Najnovejša vesti in dogodki
• »SLOVENSKEM
• POROČEVALCU

LJUBLJANSKI JESENSKI MOTIV

KROMPIR

To vprašanje muči številne pridelovalce krompirja na Dravskem polju, v Apaški kotlini in v Pomurju. Pridelatec je bil dober, saj so se odzvali pozivu za povečanje kmetijske proizvodnje, sodelovali v tekmovalni in vložili precej sredstev za umetna gnojila in za zatiranje škodljivcev, zlasti koronaradskega hrošča. Uspeh ni izostal. Helitarski donosi so se povečali in letina je bila obilna. Kmetijske zadruge so že spomladi ob oddaji umetnih gnojil kontrahirale velike količine krompirja in imajo sedaj tolikšne zaloge, da ne vedo več, kam s krompirjem. Kmetijska zadruga v Apačah ima n. pr. na zalogi nad 70 vagonov krompirja, nekaj pa ga je še pri kmetih, ker ga sploh ne more več prevzemati. Primernih skladišč ni. Krompir je spravljn na prostem, po odprtih šupah. V podobnem položaju je tudi kmetijsko gospodarstvo v Apačah, ki ima na zalogi 100 vagonov krompirja. V Pomurju in na Dravskem polju ga je neprodanega več tisoč vagonov.

Poljski Dolomiti so vlečejo od Litije proti vzhodu vse do Kuma (1219 m), najvišje gore v Zasavju in na vsem dolinskem ozemlju. Vasica Poljsnik pa je njihovo središče. Poznajajo jo številni izletniki in partizani; med NOB je bilo okrog 100 vasi v tem delu izseljenih, ker so bile na meji nemške in italijanske okupacijske oblasti. Čeprav je v deželi pustja, dolgočasna jesenska doba, imajo v Poljskih Dolomitih svojo senzacijo — medveda, pravčevatega živega medveda. Ta že nekaj tednov kolovratil tod, uganja svoje vragolije in jo zasoli zdej temu, zdaj onemu domačinu ter mu našene strah v noge, da postane športnik in rekordar na dolge proge. Ta medvedji klatež doslej še ni storil nobenemu domačinu nič hudega, razen tega, da je marsikoga močno prestrašil in poslal v beg. O medvedu v Poljskih Dolomitih se je nabrajo v zadnjih tednih, odkar so ga tu prvič ugotovili. Če precej zgodbe in je prav, da jih zvedo tudi naši bralci zato, da bodo spoznali idilo v zasavskih hribih.

Medved v Poljskih Dolomitih in njegove vragolije

Lojzku z Osredkov niso verjeli...

Med prvimi, ki se je letos srečal s kosmatincem, je bil majhen fantič, Kotarjev Lojzek iz Osredkova, vasice med Poljskim, Jelenim in Dolomiti. To je bilo še teden dni prej, ko so imeli domači precej dela na polju in so posilili Lojzku domov po malo. Fantič je pograbil košaro in se vrnil iz domače hiše na polje. Iz bližnjega gozdička mu je prihlačal nasproti medved — rjavec, Lojzek je divjačino spoznal, saj jo je že videl v učbeniku. »Tole je pa medved rjavec! se je fantiček razveselil. Zdej se mu je uresničila želja, da je videl medveda na lastne oči. Kosmatinec se je napolnil proti Lojzku. Prišel je prav v njegovo bližino. Lojzek pa je bil junaki in ni zbežal. »Morda je žival lačna,« si je mislil, »saj je tako storila tudi Rdeča kapica.« Lojzek je segel v košaro, izvlekel hlebec kruha in ga razpolovil. Nato ga je vrnil pred medveda. K, se je urno vrget na kruh in ga slastno požužil. Tedaj pa se je fantiček le domislil, da je malica namenjena delavcem na polju; zbal se je za dobroto v košari. In ko je imel kosmatinec opraviti s kruhom, jo je Lojzek ucvril do domov in jo po naspju nakaš se je prevrnil na cesto. Pri nesrečnem padcu je udaril z glavbo ob cestni jarek, vzel nekaj časa po niem in po naspju nakaš se je prevrnil na cesto. Pri nesrečnem padcu je udaril z glavbo ob cestni jarek, vzel nekaj časa po niem in po naspju nakaš se je prevrnil na cesto. Pri nesrečnem padcu je udaril z glavbo ob cestni jarek, vzel nekaj časa po niem in po naspju nakaš se je prevrnil na cesto.

»Hej,« se je zadiril kmet in občeval, kdo se prikazal z njivo. Tat pa ni prenehal z lomljenjem koruznih stebel. Zato se je Vodenik sklonil, pograbil kama in ga vrget v koruzo. Ko pa tatu ni prestrašil, je vrget v koruzo poleno. Seta tedaj se je tatinski gost ustavil in prikazal z njivo. Vodenik je pristopil k njemu, ker bi tatu razspoznal in tedaj sta s stala spodar in tat iz oči v oči... Vodenik je menil, da bo ugledal dvonožnega klateža in tatu zdaj, ko je ugledal pred seboj medveda, pa mu je pošel pogum. Rjavec se je namreč razjezil, se postavil na zadnje noge in pretrečel astrmel v Vodenika, kakor bi se hotel z njim spopast. »Še nikoli nisem v svojem življenju pred nikomer bežal, to pot pa sem jo ucvril, kolikor so mi dale noge, da sem le ušel besnečemu kožuharju.« je o tem srečanju kasneje pripovedoval Vodenik. »Dedci so v družini le za pokoro!« Medved kolovratil v Poljskih Dolomitih je sprožil precej govorico in nakuril temu ali onemu tudi kako nerodnost in nepriljetnost. O tem v povedati kmetica iz samote vasice Pađeža pod Orlekcom. Bilo je v tistem času, ko so spravljali z njevo krompir. Mož in žena sta odšla na polje z vozičkom in praznimi vrečami izkopavati krompir. Pridelka pa je bilo več, kot sta pričakovala. Vreče so bile že polne, zato si je možakar naložil krompir na voziček in ga potiskal po slabi poljski poti proti domu. Žena je ostala na njivi in dalje izkopavala krompir. Moža pa je ni bilo nazaj na njivo. Mračilo se je že, zato je žena hitela in občevala. Takrat pa se je izmotala iz temine postava in se ji bližala. »Dedci ste pa res samo za pokoro! se je ujezila kmetica nad domnevnim možem, ki se je vrnil na njivo precej kasno in še celo brez vozička! Jezna je zavpila: »Le stopi hitreje in pomagaj! Nočni prihlači se ji je res približal in tedaj je žena s Pađeža ugledala pravega prišleka — medveda... Tako se ni nikoli bežala in ko je prišla domov, je videla moža, ki je imel nesrečo ter se mu je zaradi vprežbinega pridelka polomil voziček, kar ga je zadržalo. Seta tedaj je ženčica spoznala, da je bil tokrat deležen njene jeze — medved...
Jože Zupančič

»Medved v Poljskih Dolomitih in njegove vragolije« je že, zato je žena hitela in občevala. Takrat pa se je izmotala iz temine postava in se ji bližala. »Dedci ste pa res samo za pokoro! se je ujezila kmetica nad domnevnim možem, ki se je vrnil na njivo precej kasno in še celo brez vozička! Jezna je zavpila: »Le stopi hitreje in pomagaj! Nočni prihlači se ji je res približal in tedaj je žena s Pađeža ugledala pravega prišleka — medveda... Tako se ni nikoli bežala in ko je prišla domov, je videla moža, ki je imel nesrečo ter se mu je zaradi vprežbinega pridelka polomil voziček, kar ga je zadržalo. Seta tedaj je ženčica spoznala, da je bil tokrat deležen njene jeze — medved...
Jože Zupančič

Kam s krompirjem? To je danes vprašanje, na katerega nihče ne ve odgovora. Vsak čas je pričakovati nastop mraza, noči so že zelo hladne in grozi nevarnost, da bodo veltkanske zaloge krompirja izmrznile. V mrazu je tudi prevoz po železnici slabo otežkočen, ker zahteva poseben način pakiranja, če ne sploh nemogoče. K temu je treba priložiti še pomanjkanje vagonov. Apaška kmetijska zadruga je na primer po dolgotrajnih prizadevanjih prodala sedem vagonov krompirja v Bilečo, toda ne more ga odpremiti, ker železnica nima na razpolago vagonov. Pridelovalci ne morejo razumeti, kako je mogoče, da je na eni strani blaga preveč, po drugi strani pa so kljub nizki odkupni ceni prodajne cene na trgih, zlasti v južnih krajih, nenavadno visoke. Zakaj ni nikogar, ki bi to izravnal? Kaj delajo okrajne poslovne zveze, ki naj bi skrbela za unovčenje tržnih presežkov? Nekateri so se zanašali na izvoz. Kakor pa kaže, tudi z izvozom ne bo nič. Za izvoz v Italijo prihaja v poštev predvsem krompir iz Primorja

Podbožje Poseben pripravljalni odbor za tradicionalno vinsko razstavo je že začel z delom. Razstavo bodo uredili v združnem domu v Podbožju in jo odprli na Dan republike. Prirejšajo jo z namenom, da bi na njej vinogradniki pokazali uspehe svojih letošnjih prizadevanj. —ski

Pogled na farmo bobrov ob Rižani. V kotu desno: bela bobra. Da, tudi takšne imajo na farmi

Kaj „delajo“ bobri ob Rižani

Dobro jim je! — Pred niti 2 in pol leti je prišlo prvih šest parov iz Bavarske sem. Do lanskega decembra so se namnožili na 80, saj skotili samička 2 krat letno 4-8 mladičev. V pet vrstah kletk, skozil katere teče vedno sveža bistra Rižana, jih je danes že 315. Če povemo, da jih je letos poletil iz Bavarske prišlo še 25 parov in da je 1 par rižanska farma prodala v Varaždin, ugotovimo, da

so se družine v tej blistri vodi in ob primerni hrani pomnožile za 255 živalic. Z drugimi besedami: Plodnost bobrov ob Rižani je več kot normalna. Kaj je treba veči za dokaz, da je takto, kot pravi prvi stavek teh vrstic: V obstoječih kletkah z bazeni je prostora še za 15 bobrov, nato pa bo treba — pač kmalu — zopet zidati nove. Na sedanjem prostoru je predvidena zgraditev kletk za 2000 živalic. Če bo

šo naprej kot doslej, bo to število kmalu doseženo. Kmalo bo torej prišel tudi čas, ko se bodo začele investirati plačevati. Iz te farme bodo šle živalice v druge kraje v državi, kjer so pogojji za bobre ugodni; in farma bo stala na lastnih nogah. Gojenje bobrov bo pridobitna gospodarska panoga, ki pa ne uspe povsod. Potrebni so pogoji, kakršni so ob Rižani. F. M.

O PROBLEMNIH DELA

Prešli smo čisto in dvojno, sedmo in osmo, številko lista »Dela« in varnosti, ki ga izdaja Zavod za proučevanje organizacije dela in varnosti pri delu LRS. V sedmi številki je objavljen kratek zelo zanimiv razprava o analitični oceni delovnih mest in

proučevanju delovnih metod, ki je napisal tov. Leopold Pogacnik. V obeh zvezkih glasila je v nadaljevanjih objavljen sestavek »Preprečimo delovne nezgode na železniških proгах«. Zanimiva analiza vzrokov nesreč je bogato ilustriirana z natančnimi slikami, kako delavec smeje in kako ne smeje ravnavati pri delu na železniških postajah. Dvojni, sedmi in osma številka prinaša še druge zanimive prispevke. Instrukcijski center za vzgojo kadrov v podjetjih Milej Kanušiča sestavek »Organizacija pravne službe v podjetjih«, o problemih produktivnosti dela v prometnih pisarnicah. Milej Sedlar, o temeljnih elementih gospodarskega plana za industrijsko podjetje pa razpravi dr. Leon Jerovšek. Zadržna zvezka glasila za vprašanja organizacije dela, varnosti pri delu in psihologije dela »Dela in varnost« bosta v tem številku za vsakega delovnega človeka, zlasti še za človeka iz proizvodnje. A. Č.

Logistec

Spet dve smrtni nesreči Po okrajni cesti med vasjo Kovar in Trebizani v koprskem okraju se je peljal z motornim kolesom Alfonz Ravbar. Vozil je z neprimerno hitrostjo glede na stanje ceste. Hitrosti tudi ni zmanjšal, ko je vozil v ovinek, kar je imelo za posledico, da je izgubil oblast nad motornim kolesom. Naprej je zapeljal v občestni jarek, vzel nekaj časa po niem in po naspju nakaš se je prevrnil na cesto. Pri nesrečnem padcu je udaril z glavbo ob cestni jarek, vzel nekaj časa po niem in po naspju nakaš se je prevrnil na cesto.

Na plenumu občinskega odbora SZDL, ki je bil te dni, so razpravljali o sodelovanju med zadrugami in kmetji in o nekmetijski dejavnosti kmetijskih zadrug. Plenumu so prisostvovali tudi predstavniki vseh političnih in družbenih organizacij ter upravnih odborov kmetijskih zadrug. Iz zelo živahne razprave je bilo razvidno, da bo ločitev nekmetijskih obratov od zadrug lahko privedla do nadaljnjega izboljšanja kmetstva. Pri tem bodo imeli težave predvsem v Rovtiah, Tratah in Hotedrščih.

KNJIGOVODJE!

Ustanovna skupščina Zdrúženja knjigovodij Slovenije bo v prvi polovici decembra v Ljubljani.

K udeležbi vabimo vse uslužbence knjigovodstev gospodarskih organizacij, bank, ustanov, zavodov, zadrug itd. — Skupščina bo predvidoma trajala en dan.

Cas in kraj ter dnevi red skupščine bo pravočasno objavljen v dnevnem časopisu. — Prijave je poslati do 30. novembra l. 1957 na naslov: Inicijativni odbor za ustanovitev Zdrúženja knjigovodij LRS Ljubljana, poštni predal št. 29.

Inicijativni odbor za ustanovitev Zdrúženja knjigovodij LRS

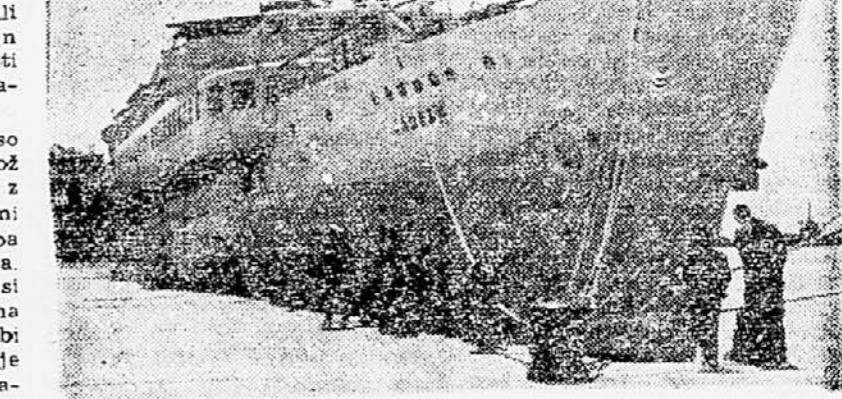
KNJIGOVODJE!

Ustanovna skupščina Zdrúženja knjigovodij Slovenije bo v prvi polovici decembra v Ljubljani.

K udeležbi vabimo vse uslužbence knjigovodstev gospodarskih organizacij, bank, ustanov, zavodov, zadrug itd. — Skupščina bo predvidoma trajala en dan.

Cas in kraj ter dnevi red skupščine bo pravočasno objavljen v dnevnem časopisu. — Prijave je poslati do 30. novembra l. 1957 na naslov: Inicijativni odbor za ustanovitev Zdrúženja knjigovodij LRS Ljubljana, poštni predal št. 29.

Inicijativni odbor za ustanovitev Zdrúženja knjigovodij LRS

»Jadran«, naša najmodernejša potniška ladja v reški luk.

Zadnja poročila

(ZASEDANJE GENERALNE SKUPŠČINE OZN)

Niti 82, niti 32, temveč 25 članov razorožitvenega odbora

New York, 19. nov. (Tanjug-AP). Generalna skupščina OZN je danes nadaljevala razpravo o razorožitvi.

Predstavniki Albanije je skupščini predlagal, da se od 1. januarja prihodnjega leta komisija za razorožitev razširi na 32 članov. Albanski predstavniki je predlagal, da poleg 14 držav pridejo v razorožitveno komisijo še Avstrija, Bolgarija, Indonezija, Romunija, Sudan, Finska in Čeclon. Prep. pa so bile v komisijo že predlagane Argentina, Avstralija, Belgija, Brazilija, Burma, Češkoslovaška, Egipt, Indija, Italija, Mehika, Norveška, Poljska, Tunis in Jugoslavija.

Zatem je skupščina začela razpravljati o indijski resoluciji o ustavitvi poskusov z atomskim orožjem.

Sovjetski delegat Kuznjecov je dejal, da podpira indijski predlog o preprečitvi poskusov z nuklearnim orožjem in o ustanovitvi komisije znanstvenikov, ki bi izdelala sistem kontrole.

Indijska resolucija, ki je bila pretekle teden zavrnjena v političnem odboru, je bila nato dana na glasovanje, vendar ni bila sprejeta niti v Generalni skupščini. Proti resoluciji je glasovalo 34 držav, zanjo 24, med njimi tudi Jugoslavija, 29 držav pa se je glasovanja vzdržalo.

Generalna skupščina je zatem pričela razpravljati o resoluciji, ki jo je predložila Japonska, Kanada, Indija, Jugoslavija, Švedska in Paragvaj, ki zahteva, da se komisija za razorožitev razširi iz 14 članov.

Kanadski delegat Nesbitt je apeliral na skupščino, da sprejme to resolucijo, na osnovi katere bi bila po njegovih besedah ostvarjena zelo uravnotežena ter v dolgem pogledu popolnoma sposobna komisija za razorožitev.

Sovjetski delegat Kuznjecov pa je izjavil, da bo glasoval proti resoluciji 6 držav. Dejal je, da Sovjetska zveza ne bo sodelovala v delu komisije, če bo ta predlog sprejeta in če komisija ne bo razširjena vsaj na 32 članov.

Ameriški delegat Cabot Lodge je apeliral na Generalno skupščino, da sprejme resolucijo 6 držav o razširitvi komisije še za 14 članov. Izjavil je, da albanski predlog, ki ga je podprl tudi sovjetski delegat, ni sprejemljiv.

Indijski delegat pa je predlagal, da se razprava o tem vpra-

šanju preloži za določen čas, tako da bi zainteresirane strani lahko imele privatne razgovore o bodočem sestavu razorožitvene komisije. Predlog indijskega delegata ni bil sprejet.

Generalna skupščina je zvečer nadaljevala prekinjeno razpravo o razorožitvi. Zavrnila je sovjetski predlog resolucije, po katerem naj bi komisijo za razorožitev sestavljali vsi člani Združenih narodov in po kateri naj bi se uklinil pododbor za razorožitev. Proti sovjetski resoluciji je glasovalo 46 delegacij, 9 jih je glasovalo za, 24 delegacij pa se je glasovanja vzdržalo. Zatem je Generalna skupščina tudi zavrnila albanski predlog, namreč, da se v komisijo za razorožitev sprejme še 7 novih članov poleg predlaganih 14. Za albanski predlog je glasovalo 19 delegacij, 38 proti, 19 pa se jih je glasovanja vzdržalo.

Generalna skupščina je zatem odločila s 60 glasovi za, 9 proti in 11 vzdržanimi, da komisijo od 1. januarja 1958 dalje sestavljajo enajst članov Varnostnega sveta, in predstavniki Argentine, Avstralije, Belgije, Brazilije, Burme, Češkoslovaške, Egipta, Indije, Italije, Mehike, Norveške, Poljske, Tunisa in Jugoslavije.

Pred glasovanjem o predloženih resolucijah so predstavniki poljske in češkoslovaške delegacije izjavili, da ne bodo sodelovali v komisiji za razorožitev, ki bi štela 25 članov, temveč le v tisti, ki jo je predložila albanska delegacija in ki naj bi štela 32 članov.

S sprejetjem resolucije, po kateri bo komisija za razorožitev štela 25 članov, je bila zaključena razprava o razorožitvi v Generalni skupščini Združenih narodov.

Vojaška preosnova NATO?

London, 19. nov. (Tanjug-AP). Po informacijah iz obveščevalnih krogov se je zvedelo, da je pripravljeno anglo-ameriški načrt vojaške reorganizacije Atlantskega pakta. Osnovna sprememba, ki je predvidena, je ustanovitev »integrirane armade« Atlantskega pakta, ki naj bi zamenjala dosedajni sistem nacionalnih prispevkov Atlantskemu paktu. Po anglo-ameriški strategiji naj bi Velika Britanija in ZDA osredotočile svoje napore za nuklearno oborožitev. Obe državi bi dali svoje atomske orožje na vojno Atlant-

skemu paktu pod določenimi zahtevami. Zaloga atomskega orožja, kakor tudi projektili, naj bi bili v zahodni Evropi postavljeni pod ameriško in britansko kontrolo. ZDA bi proizvajale strateško vodnikovo bombo in atomske strateško balistične orodje, medtem ko bi Velika Britanija proizvajala taktično vodnikovo bombo in atomske teledirigirane projektilne z manjšimi radijem. Francija in Zahodna Nemčija bi pozneje proizvajale projektilne manjšega in srednjega radija, proizvajala atomskega orožja pa bi bila še naprej povsem izključeno ZDA in Veliki Britaniji. Glede klasične oborožitve je s tem načrtom predvidena razdelitev proizvodnje orožja na sledeči način: Velika Britanija naj bi se posvetila proizvodnji srednjih atomskih bombnikov in prenehala proizvajati lovec, Francija pa naj bi izdelovala največji del lovec, namenjenih srednji fronti suhozemskih sil

Atlantskega pakta. Holandija in Belgija bi morali združiti svoje letalske sile, Norveška in Danska pa svoje pomorske sile. Ameriška mornarica z letalonosilniki bi predstavljala glavno taktično silo na Atlantiku in v Sredozemlju, britanska mornarica pa v Indijskem oceanu. Kar se tiče suhozemskih sil držav članic NATO, bi le-te prispevale kontingente, ki odgovarjajo njihovim sredstvom.

Tuniški ambasador zapušča Sirijo

Tunis, 19. nov. (Tanjug-Reporter). V sporočilu, ki je bilo objavljeno večerj zvečer, je rečeno, da je tuniška vlada naročila svojemu ambasadorju v Damasku, da naj zapusti Sirijo v znak protesta zaradi aktivnosti tuniškega desidentskega vodje Salaha Ben Jusafa v Siriji. V sporočilu je rečeno, da je Ben Jusaf 15. novembra imel v Damasku tiskovno konferenco, na kateri je žalil tuniškega predsednika Burgibo, naslednji dan pa ga je sprejel sirijski predsednik Kuatli. V sporočilu je rečeno, da je zaradi tega in zaradi »nepriateljskega zadržanja sirijskega predsednika« bilo tuniški predstavniku sporočeno, da zapusti Sirijo.

Razgovor Dulles-Pineau

Washington, 19. nov. (Tanjug-AP). Francoski minister za zunanje zadeve Pineau, ki se muči v ZDA, se je nocoj sestal v Washingtonu z ameriškim zunanjim ministrom Dullesom. Pred tem je bil Dulles gost na kosilu v francoskem veleposlanstvu. To je edini uradni predvideni sestanek med ministrom Dullesom in Pineaujem. Vendar pričakujejo, da se bosta ameriški in francoski zunanji ministri razgovarjala na večerji.

Za vedno nas je zapustila srčno ljubljena mamica, žena, hči, snaha, sestra in svakinja.

ANČKA ZUPET
roj. VRTAČNIK
abs. gozdarstva

Pogreb bo v četrtek, 21. novembra 1957, ob 14, uri iz Antonove mrliške veže.

Ljubljana, Sentvid, Skočjan, 18. nov. 1957.

Zalujoči: mož Janez Zupet in sin Iztok; družine Vrtačnik, Zupet, Debevc in sorodstvo.

Sodelovanje Egipta in Sirije

Damask, 19. nov. (Tanjug-AP). Po obvestilih iz obveščevalnih krogov bi se predlagana federalna unija med Egiptom in Sirijo nanašala na vprašanja zunanje politike, obrambe, gospodarstva in kulture. Dejavnost na teh področjih bi se odvijala pod vodstvom federalnih svetov, tako da bi vsaka država obdržala notranjo neodvisnost.

Zaupnica vladi

Pariz, 19. nov. (Tanjug-Reporter). Francoska narodna skupščina je nocoj izglasovala zaupnico vladi Felixa Gaillarda. Za zaupnico vladi je glasovalo 356 poslancev proti pa 182. Vlada je postavila vprašanje zaupnice ob svoji zahtevi za širši poverilnosti v gospodarstvu in finančnih.

PO CESTAH LJUBLJANE

300 manj 105 je 195

Sto pet dinarjev? Težko je ugotoviti, kam so šli — Gre namreč za limone. Za tiste limone, ki jih je tako primanjkovalo.

Tri sto dinarjev za kilogram limon le ni tako malo. Težko jih je odšteti. Zlasti proti koncu meseca.

Pozanimali smo se, kje je vzrok, da so cene za kilogram limon tako visoke. Povedati vam ne moremo nič točnega.

Uvoznico podjetje »Slovenija-sadje« je kupilo limone po 195 dinarjev, potrošnik jih pa plačuje po tri sto dinarjev. Sto pet dinarjev razlike.

V enem zabožku, ki tehta približno dva in pol kilograma, je kakih 11 kg limon. Sedaj pa primer: »Slovenija-sadje« jih je prodajalo gostom po približno 200 din. Grosist jih je prodal detajlistom po 215 dinarjev. Detajlist je moral plačati po 215 dinarjev tudi težo zabožka, kar znaša skupno z limonami približno 13 kg. Torej: 13 kg po 215 dinarjev znaša 2795 dinarjev. V zabožku je 11 kg limon, ki jih prodajo po 300 dinarjev, kar znaša 3300 dinarjev. Pri vsakem zabožku pride potrošnik 505 dinarjev na detajlist, oziroma pri vsakem kilogramu kakih 45 dinarjev.

Mimogrede: trgovsko podjetje na drobno »Kava« prodaja limone po 290 dinarjev. Kupilo jih je po 210 dinarjev. Torej 5 dinarjev ceneje kot ostali, prodaja jih pa 10 dinarjev ceneje. Pet dinarjev sicer ni mnogo, a vendar...

Se nekaj prijetnejših novic o limonah?
Direktor »Prehrane« Franc Nebec je prepričan, da bodo cene gotovo padle izpod 300 dinarjev.

V podjetju »Slovenija-sadje« pravijo, da bo limon dovolj. Če... Lahko se zgodi, da se kaj zaplete pri devizah. Pravijo, da sta dva vagona že na poti.

Intervju dneva

Kdo si ga vedi, kolikokrat so se ljubljanske gospodinjice razburile, ko so govorile o steklenicah za mleko. Zadnje čase se daje namreč ljubljanske mlekarne mleko le v zapretilih litrskih steklenicah. Manjša gospodinjstva, ki niso porabila vsak dan liter mleka, so bila prav tako primorana kupovati liter mleka.

Podjetje »Ljubljanske mlekarne« pa jim je večkrat ustreglo. V promet je dalo nove politrške steklenice. Zato smo povprašali direktorja »Ljubljanskim mleka« za nekaj drobnih podatkov o tem: »Koliko politrških steklenic mleka ste dali v promet?«

»Sest sto.«
»Ali ni to število premajhno za Ljubljano?«
»Seveda. To je le prva pošiljka. Počakati moramo, da se ljudje nanje navadijo. Steklenice je dovolj na zalogi. Zadolostimo lahko vsem potrebam. Kakamo le naročila naših poslovalnic.«

»Koliko politrških steklenic pa je v zbirni košarici?«
»Dvajset.«
»In litrskih?«
»Dvanajst.«

»Še kaj novega?«
»Da. Se do konca tega meseca bomo dali v promet tudi četrtilitrške steklenice. Te bodo v glavnem za šole in za prodajo mlečnih pijal. Steklenice so pravilne, čakamo le žitne košarice.«

Upravljenci želijo je torej ustrezno. Ljubljanske gospodinjice pa lahko še danes poplaknejo jezo z mlekom iz novih politrških steklenic.

Ze nekaj časa ima močni krojači Ludvik Dermelj na Gornjem trgu 13 v izloži obvestilo, da dela za študente z deset odstotnim popustom. Popravila sem ga, kakih mizjak je prišel na to zamenj.

Ludvik Dermelj je povedal, da ima kopico znancev študentov in zaradi tega vpogled v študentsko življenje. »Mnogi izmed njih« je rekel, »se dostudirali in se izkopali iz študentskih finančnih težav.« Na vprašanje, koliko računava, tako s popustom za študente, za obroke, je povedal, da stane zanje izdelava obroke le 4000 din, hlac pa 1100.

Pobuda, ki jo je dal krojači Ludvik Dermelj, zasluži gotovo vse priznanje. Ne bi bilo napačno, če bi ga začeli posnemati tudi drugi obrtniki in pri tem mislino še posebej na državne obrtne delavnice vseh vrst.

Ta pobuda bi lahko postala tudi pri nas oblika pomoči študentom. Naj povemo, da je to v državi izloži v svetovni splošna praksa in da so jo začeli uvajati tudi že v nekaterih drugih jugoslovanskih mestih.

Novice

Elektrostrojno podjetje »Tidek«, katerega boljster so že prodral na domače tržišče, je stopilo v kooperacijo z italijanskim podjetjem.

Od blizu in daleč

Presegli so letošnji plan

Delovni kolektiv stališkega podjetja v Radencih je izpolnil letošnji proizvodni plan že koncem oktobra. Do takrat so napolnili z mineralno vodo 13 milijonov 200-ml steklenic, računajo pa, da bodo do konca leta napolnili še poldrugi milijon steklenic, s čimer bodo presegli letošnji plan za 12 odstotkov.

Bohinjska Bistrica

Streliška družina, ki šteje nekaj nad 50 članov, tekmuje letno v okviru Gorenske strelske podzveze. Brez načrtnega tečaja.

Razstava v Trbovljah

V ponedeljek zvečer so v glavni veži Delavskega doma v Trbovljah odprli razstavo hrvatsko-slovenskega kmetijskega upora 1.1573. ki je plod prizadevanja dela upravne Posavskega muzeja v Brezicah, profesorja Stiplovskega in Kustos profesorja Stanka Skuterja. Pred tem je bila ta razstava v Posavskem muzeju v Brezicah in ki jo je ogledalo več tisoč ljudi.

Razstava, ki bo odzdrta do vključno 1. decembra, bo prav gotovo vzbudila zanimanje prebivalcev revirjev, saj je njihova novejša zgodovina v našem zgodovinski kmetijski uporu. Kakor so splošnoizvedski kmetije pred 400 leti lomili okove izkoriščevalskega družbenega reda, tako so se tudi rudarji v novejši zgodovini neznožno borili proti krivicam kapitalističnega družbenega sistema. Kmetije so pred 400 leti šli s kosami na do zob oborožene graščake, rudarji pa so desetletja stavkali, gladovali in kravali v borbi proti kapitalizmu. Zaredi tega bo skrbno ureljena razstava samo že bolj utrdila verzi, ki povečujejo socialističske kmete in delavce v revirjih.

»TEDENSKA TRIBUNA«

v Ljubljani že v sredo popoldnel

Umrla je naša ljuba TONI

zvesta naša dolgoletna gospodinja.

Prof. dr. Igor in dr. Ana Tavčar.

Ljubljana, 18. nov. 1957.

Dne 18. novembra nas je za vedno zapustila moja dobra mama in stara mama

ANTONIJA CELARC

Pogreb bo v četrtek, 21. nov. 1957, ob 15.30 na Vrhniki.

Zalujoči: sin Karol z ženo Slavko in mala Staciša.

Vrhnika, 18. nov. 1957.

Umrla nam je naša pre-dobra mama, stara mama in prababica

NEŽA ZAPUŠEK

Pokopali jo bomo v petek, 22. novembra 1957, ob 8. uri v Jablanici.

Zalujoči: Francej, Miel, Pavla, Tone in Jože z družinami in ostalo sorodstvo.

Jablanica, Smartno-Litija, Ljubljana, 19. novembra 1957.

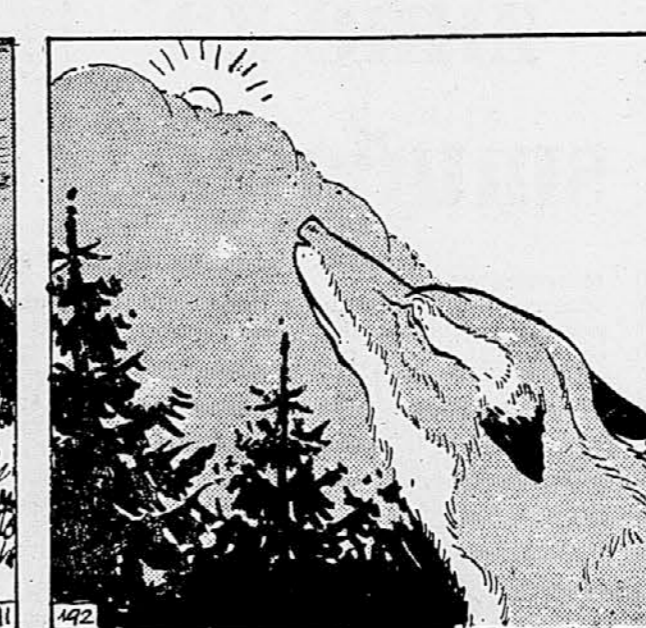
PO POVESTI
J. OLIVERA
CURWOODA
RIŠE:
M. MUSTEK

190. Čez nekaj tednov je že lahko tekala z njim po gozdu. Tekla sta tesno drug ob drugem in ona se je s svojim gobcem dotikala njegove rame. Kadar je morala preskočiti potok ali jamo, je pazljivo poslušala in po žunu Kazanovega skoka presodila razdaljo. Tudi ona je šla postala koristna, saj se ji je prav neverjetno poostrih sluh.

191. Včasih se je Kazan približal zapušeni hči. Trava je že prerasa ozko pot, ki je vodila do nje. Nekega dne je našel pod zaprtim oknom otroški čevljiček. Dež in sneg sta ga že razmočila. Občeljal je in ure dolgo ovahaval ta zadnji spomin. Milje in milje proč pa se je v tistem času Jeannina punčka igrala z volčjakom iz meškega kameta.

192. Kakor vedno, ga Siva na poti do hiše ni spremljala. Poiskala ga je v gozdu in nemirno vohljala proti soncu, ki je tonilo v čuden, grozod obliak. Noč je bila zadušljiva in soparna. Nitj listič se ni zganil. Siva je bila od ure do ure bolj nemirna. Zjutraj je prinesel veter rahel vonj dima, ki ga je tamaj tudi Kazan.

KINO

SPOROD ZA BREDO
UNION: angleški barvni film
"SEMEN ZELJA". Tednik F. N. 46. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Diana Dorč. Ob 10 je matineja istega filma. Danes zadnji!

KOMUNA: amer. barvni cinemaskop film "PIKNIK". Tednik: japonski barv. cinemaskop film v barvah "PLESNA REVILJA". Samo pri zadnji predstavi. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V gl. vlogi Kim Novak in William Holdaway.

AMERICAN: ameriški barvni film "SKRIVNOST MOČVIRJE". Tednik: F. N. 46. Predstave ob 15, 17 in 21. V gl. vlogi: Jean Peters.

VIC: premiera jugosl. barvnega filma — komedija "POP CIRA IN POKER SPILA". Tednik: Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V gl. vlogi: Jovan Gec in Ljubinka Bobič.

Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9.30 do 11 in od 14 dalje, za matinejo v kino Union pa od 9 naprej.

SOCAL: Zaprto!

MLADINSKI KINO "L.M. Kotnikova 8": ruski film "MATI". Predstavi sta vsak dan ob 10 in 15. V četrtki isti sponed.

VISKA: amer. barvni cinemaskop film "ZLOMLJENO KOPJE". V gl. vlogi: Spencer Tracy. Predstave ob 18. 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje. Breda tednika.

V četrtki isti sponed.

TRIGLAV: ameriški film "DAMIAN KABELJANI". Tednik: V glavni vlogi: Garbo in Robert Taylor. Predstave: ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. Samo danes in jutri!

"L'OSI" — madžarski film "VRIGNEC". F. N. št. 45. ob 20. Prodaja vstopnic ure pred pričetkom predstave.

V četrtki isti sponed.

SENTVID "SVOBODA": ital. film "UNY". Predstave: ob 17 in 19. V četrtki isti sponed.

VEVCE: amer. film "MOJ SPIJONČEK". V četrtki isti sponed.

CRNUČ: amer. film "KRALJICA KRISTINA", ob 20. V četrtki isti sponed.

DOMZALE: angl. film "JAZ IN GOSPOD MINISTER". Ob 18 in 20. V četrtki isti sponed.

KAMNIK "DOM": ruski barv. film "NEMIRNA LJUBEZEN". V četrtki isti sponed.

BLED: amer. film "NE BODO MI VERJELI". Ob 17 in 20. V četrtki isti sponed ob 20.

Podprite Počitniško zvezo — mladinsko organizacijo za potovanja in kupite srečko njene denarne loterije.

NOVO MESTO "KRKA": jugosl. film "TUJA DEZELA". V četrtki isti sponed.

SKRNLJEC: amer. barv. film "AVANTURE DON JUANA". Samo danes.

KRANJ "STORIC": franc. barv. film "BEL AMI" (Lepl strelci). Ob 18. 18 in 20. V četrtki isti sponed.

KRANJ "SVOBODA": sovl. film "OD CARJA DO LENINA". Samo danes.

KRANJ "SARAJEVO": v četrtki sovl. film "OD CARJA DO LENINA". Ob 19.

ČISTOČA V HIŠI S STALNO UPORABO
ISOL
ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO

ENOSOBNO STANOVANJE, kletno, lepo, na Kodeljevem zamestju za veliko prazno sobo s posebnim vhodom. Ponudbe z opisom v ogl. odd. pod "SONČNO". 25141-9

IZGUBLJENO DENARNICO 16. nov. v Celju v slaščičarni, vrnila proti nagradi: Zohar Milan, Trnava 33. Gomilsko. 25158-10

IZGUBLJEN SEM CERADO za avto, poštnega najditelja prosim, da jo vrne proti nagradi. Tovarna emaljirane posode. Celje. 25159-10

NAŠE SE JE ZLAT PRSTAN, dobil se: Pekarna Aldovišina, Gosposvetska c. 7, v pisarni. 25159-10

IZGUBLJENO HALJO MODRE BARVE od Svabčeve do Pril, z električno žepno svetilko oddaja proti nagradi. Medvod Franc. Trnovska 3. 25159-10

Vodnoinštalaterske in kleparske podjetje

MARIBOR, Koroška cesta 31

se preimenuje v

"CEVOD"

montažno podjetje, Maribor, Koroška c. 31

MONTEIRAMO: inštalacije vodovodnih in sanitarnih naprav, centralne kurjave, hladilnih naprav, termotehničnih in namakalnih naprav, inštalacije cestnih vodovodov, plinske napeljave, izolacije toplovodnih in kotlovnih naprav ter VSA KLEPARSKA DELA.

6528-R

dr. Sterle Drago, dr. Mazovec Majda, dr. Prezelj Franc, dr. Jagočič Anton, doc. dr. Mahkota Stanislav; za revmatizem: (dispanser za revmatike); dr. Kastelic Boris, dr. Krejčič Fedor, dr. Maselj Cirila, dr. Butolin Franjo, dr. Pečenko Mara, dr. Jerše Marjan, dr. Vargazon Bogomir, dr. Fichler Teodor, Diabetična ambulanta (preje v Interni kliniki);

PREDAVANJA

REZERVIRANI OFICIRJI POZORI! Pozivamo vse rezervne oficirje terena: Tome Tomšič, Gradisce, in 24 talcev (Občina Ljubljana - Center), da se poimenujevno udeležijo sešedemu.

PREDAVANJA O DIRIGIRANIH PROJEKTILIH
Predavanje bo v sredo 20. t. m. ob 17. uri v Domu JLA. Predavatelj bo major Fabor Stane. Vabi odbor ZROJ Ljubljana-Center

Geografsko društvo Slovenije vabi na predavanje dr. Danila Furlana »O evropskem monsunu in njegovem vplivu na razporeditev padavin v Jugoslaviji. Predavanje bo v sredo, 20. novembra ob 20. uri v balkonski dvorani Univerze.

ZAHVALE

ZAHVALA
Vsem, ki so se poslovili, izrazili sožalje in spremili našega dragega ata in staroga ata

FRANCA DROBNICA
posestnika iz Ribnice mu ponili cvetje in vence, prsna hvala

Rokbine: Drobnič, Kastelic, Jerom
Ribnica, Ljubljana, Pula.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega draga bratranca
IVANA DEZELA
župnika v Godoviču

Ki smo ga pokopali 15. novembra v Godoviču, se najtopleje zahvalujemo zdravnikom in sestram iz sešrine nege in lajšanje trpljenja in idrijski bolnišnici, zboru duhovnikov, zlasti pa idrijskemu dekani Filipiču, marljivim pevcem ter vsem žaromom, ki so mu izkazali zadnji čast in hvaležno ljubezen.

Posebno se zahvalujemo vsem darovalcem številnih krasnih vencev in cvetja ter govorniku ob odprtem grobu pisarju, kakor tudi vsem, ki so blagega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Vsem, prav vsem tisočera hvala.

Družina Dežela in Kavčič.
Idrija, Ledine, Rovte.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega draga bratranca
IVANA DEZELA
župnika v Godoviču

ki smo ga pokopali 15. novembra v Godoviču, se najtopleje zahvalujemo zdravnikom in sestram iz sešrine nege in lajšanje trpljenja in idrijski bolnišnici, zboru duhovnikov, zlasti pa idrijskemu dekani Filipiču, marljivim pevcem ter vsem žaromom, ki so mu izkazali zadnji čast in hvaležno ljubezen.

Posebno se zahvalujemo vsem darovalcem številnih krasnih vencev in cvetja ter govorniku ob odprtem grobu pisarju, kakor tudi vsem, ki so blagega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Vsem, prav vsem tisočera hvala.

Družina Dežela in Kavčič.
Idrija, Ledine, Rovte.

OBVESTILA

OBVESTILO: OBJAVA UPRAVE POLIKLINIKE V LJUBLJANI
Na dermatovenerološkem oddelku poliklinike v Ljubljani, Njegoševa 4, ordinirajo sledeči specialista:

prim. dr. Hamerschnidt Ernest, dr. Tomšič Zdenek, dr. Grahor Anton, dr. Franzot Jelka, dr. Betotto Milan, dr. Petič Jan, dr. Milavec Karel, dr. Prošek Zofija, dr. Kriznik Nada.

Na Internem oddelku Poliklinike v Ljubljani, Njegoševa 4, ordinirajo sledeči zdravniki: za splošno interno (notranje bolezni):
dr. Matko Ivan, dr. Pečenko Mara, dr. Varl Bojan, dr. Vučetič Ljubica, dr. Pichler Teodor, dr. Accetto Bojan, dr. Bohinjec Jože, dr. Stupar Slava, prof. dr. Bedjanji Milko, dr. Krejčič Fedor, dr. Kastelic Boris;

za bolezenske sica (kardološki dispanser):

Po dolgih letih trpljenja je nehale biti bolno srce mojega ljubljenega moža, očeta, brata
MILANA MESOJEDCA
invalida iz NOV

Do pogreba leži v domu SZDL na Lavrici, odkoder bo dne 21. novembra 1957, ob 14.30 prepeljan v Ljubljano na Zale v Nikolajevu mrliško vežico.
Pogreb bo ob 16. uri v Ljubljani, izpred Nikolajevu mrliške vežice na pokopališču Zale.
Daljša vas — Lavrica, Ljubljana, Cerknica, Domžale, 19. novembra 1957.
Globoko žalujouča žena Štefka, sinček Milanček, družini Mulec in Škrjanc ter ostalo sorodstvo.

Po dolgi in težki bolezni je v 79. letu starosti doživel najina zлата mama
HELENA DEKLEVA roj. SREBOT
vdova podpolkovnika

Pogreb drage pokojnice bo v četrtki, 21. novembra 1957, ob 15. uri iz Jožefove mrliške vežice na Zalah.
Zalujouči: Evica in Lujzi
Ljubljana, 19. novembra 1957.

ZAHVALA

Ob težki izgubi nepozabnega moža
IVANA PERČIČA

se tem potom zahvaljujem vsem, ki so nam pisмено ali drugače izrazili sožalje. Zahvala vsem organizacijam, darovalcem cvetja in vencev ter spremiljajicem na njegovi zadnji poti. Najtoplejša zahvala govornikom za poslovilne besede ter pevcem in godbi.

Zalujouča žena

dr. PETER SOKOLOV

dolgoletni zdravnik v Vidmu ob Štavnici

Pogreb našega dragoga pokojnika bo v četrtki, 21. novembra 1957, ob 10. uri na pokopališču v Vidmu ob Štavnici.

Zalujouči: žena Marija, sin Peter, hčerka Marija, družina Mihelič, ing. Kremesev ter ostalo sorodstvo, Videm ob Štavnici, Vinica pri Črnomici, Maribor, Celje, Novo mesto, Ljubljana, 18. novembra 1957.

KOLEDAR
Sreda, 20. novembra: Srečko.
Četrtek, 21. novembra: Marija.

DR. MARIJA ROTT k promociji za medicinski fakulteti — sedmici slovenski zdravnik iz Beograda.

Dov. Pokovec Tenku ml. k uspeshno opravljenemu izpitu čestitlo tovariši in znanci.

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NURNE OBISKE NA RIBNIKOVEM DOMU OD 20. DO 1. URE ZJUTRAJ. OB NEDELJAH IN PRAZNIH VES DAN

ZDRAVSTVENI DOM VIC:
dr. Jagodič Boris, Rožna dolina c. XV-1A, telefon 32-437. V službi od osrednje do 14. ure. Tel. 32-436. Nedeljska dežurna služba v ambulanti Mirje, Rimskac 31, od 8.—14. ure, tel. 21-797

ZDRAVSTVENI DOM BEŽIGRAD:
dr. Sirkis Zinka, Lavrica 5A, telefon 32-286. V odprtosti zdravniške službe tel. LM 30-800.

ZDRAVSTVENI DOM SIKKA:
dr. Jenkole Rozažija, Cernetova 31, telefon 22-681, 22-681.

ZDRAVSTVENI DOM CENTER:
dr. Vidica Milena, Komenskega 23, telefon 31-881. V odprtosti zdravniške službe tel. LM 30-200.

ZDRAVSTVENI DOM MOSTE:
Zdravstveni dom Moste, Krenko, vr. 5, telefon 31-350. V odprtosti zdravniške službe tel. LM 30-300.

ZDRAVSTVENI DOM RUDNIK:
dr. Lobe, Njegosova 25, telefon 21-541. V odprtosti zdravniške službe tel. LM 20-600. V soboto dežurna služba 20 od 18. ure dalje.

PM zdraviljenju hermerodov (zlate žile) je prvi pogoj redno zdravljenje. S tem se ublažijo bolečine in krči. Prijetno učinkovito je rodno sredstvo za to je rogaska "DONAZ" v venci. Zahtevalite ga v trgovinah v Ljubljani pri "Mercatoriju", "Prehrani in Ekonomiji".

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA-CENTER, občina vse te iste stariše, ki bivajo na območju občine Center in se niso privedli svojih otrok rotenja v letu 1951 do 31. marca 1957 na celjenje pri otroci in narjani. In prvoceljenje SAMO SE 22. XI. (V PETEK) OD 15—18 URE IN 23. XI. (V SOBOTO) OD 8 do 12 URE V OBISKOVNEM DISPANZERJU, ul. Nika Stara 2, stariše, ki nite prejeti vabil za otroke rojene v letih 1951 do 31. marca 1957 ravno tako pripeljite svoje otroke na celjenje.

Učinkovit, gradilnih rudniških snovi, ki delo v malih kotličnih vsakodneveno potrebuje, vsebuje prirodni čebelnj med, predvsem kalij, fosfor, kalcij, klor, natrij, magnezij, žvepelo. Zelo učinkovit.

Nabrojile med dobite vedno pri podjetju MEDEX — poslovalnica Miklošičeva 50.

Društvo glasbenih gledalstev in simfoničnih orkestrov Slovenije
sklepite v nedeljo dne 24. nov. ZREDNKI OBČNI ZBOR
v mali Filharmonični dvorani ob 9. uri. Zaradi nujnosti zbora pozivamo članstvo k polnoštevilni udeležbi.

Pripravljeni odbor
V NOVI ZAVEZNIŠKI DRUŽABNI PLEŠNI TECAJ, ki bo jutri v četrtki ob 20.30 v CENTRALNI PLEŠNI SALI — Petkovskovo naselje, ob 25. uri predvsem pri seš začetnice in nekaj začetnikov, tudi stariše osebe. Poučjuje mojster Jenko. V petek ob 19.30 se vsi nadaljevalni tečaj. Igra Jazz vps.

PEGE z obraba in drugod po telesu zagotovo odstranite z "EVELINE" kremo proti pegam, katero dobite v drogerijah!

POSKUSITE TUDI VI

Polex-Vosus
NAJBOLJŠO KREMO!

CE NEGUES SVOJE LICE z mastno kremo, potem zahtevaj samo ULIRAGIN - šport kremo. Ni ena najcenejših, zato pa je kvalitetno na višku.

50% madežev na obleke je mlastnih FLEX. Sedeti so se v malečih 60. o. oja znova itd. "FLEX" moraš imeti doma in na poti.

GLEDALIŠCA

DRAMA — LJUBLJANA
Sreda, 20. nov. ob 19.30: Goodrich-Hackett; »Dnevnik Ane Frank«. Abonma B. — (Sedeži so se v prodaji.)
Četrtek, 21. nov. ob 19.30: Višnjevski-Kreit; »Optimistična tragedija«. Abonma F. — (Sedeži so se v prodaji.)
Petek, 22. nov. ob 19.30: Višnjevski-Kreit; »Optimistična tragedija«. Abonma F. — (Sedeži so se v prodaji.)
Ob 19.30: Višnjevski-Kreit; »Optimistična tragedija«. Abonma B. — (Sedeži so se v prodaji.)
Sobota, 23. nov. ob 19.30: O'Neill; »Dolgega dneva potovanje v noč«. Izen in za podeljenje.
Ob 19.30: O'Neill; »Dolgega dneva potovanje v noč«. Izen in za podeljenje.
Ob 19.30: O'Neill; »Dolgega dneva potovanje v noč«. Izen in za podeljenje.

LJUDSKO GLEDALIŠČE
CELIJE
Sreda, 20. novembra ob 20: Maksim Gorki »Sovražniki«. — Izen abonmaja.
Četrtek, 21. novembra ob 19.30: Peter Ustinov »Romanov in Južikova«. — (Sedeži so se v prodaji.)
Sobota, 23. novembra, ob 15 in 20: »Dnevnik Ane Frankove«. Gošovanje v Ljubnem.

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ
Sreda, 20. novembra, ob 20: Verneuil; »Potovanje v Benetke«. Premiera. Redi: Premierski in Izen.
Četrtek, 21. novembra, ob 18: Verneuil; »Potovanje v Benetke«. Red: LMS-II

KONCERTI
Beograjski violini Branko Pajević bo koncertiral v petek, 22. novembra na svojem prvem solističnem koncertu v Ljubljani. — Spremljal ga bo pianist Marijan Lipovšek. Pajevićev koncert bo 23. modrij abonma.
Moderni ameriški balet Jose Limon bo gostoval v Ljubljani

Blišč in beda ženskega akta

Fevka z Jamaške Louise Bennett

Pravijo, da nekatere ženske »postujejo šele tedaj, ko ostarijo. Ta resnica velja tudi za sliko »Septembrsko jutro«, delo francoskega slikarja Paula Chabasa, ki je leta 1913 na razstavi v Ameriki zbudila val ogorčenja. Preteklo je 44 let in ženski akt, ki ga je naslikal Chabas, je razstavljen na častnem mestu v znanem newyorškem metropolitanskem umetniškem muzeju.

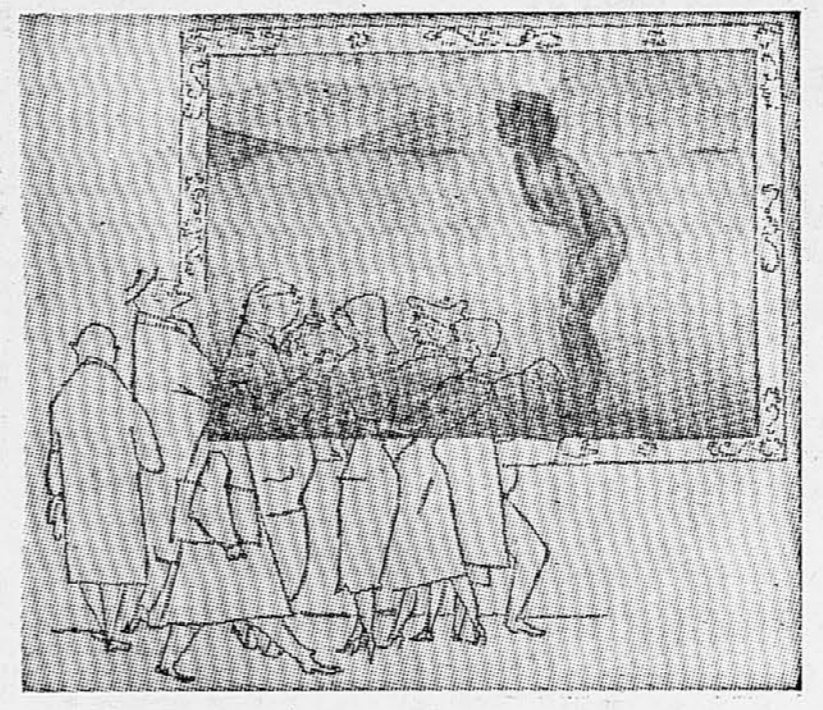
Leta 1910 je odšlo svetlosto deklet z bradatim slikarjem Chabasom k jezeru Annecy v francoskih Alpah. Slečena in nemalo v zadregi je stala do gledalcev v vodi. Chabas pa je počasi stiskal svoje barve in vlekel po plavbu čopič. Očitno jo je zeblo, zakaj to je lepo razvidno s slike. Toda Chabas je bil počasan. Tisto jesen slike ni končal, pač pa se je vrnil z dekletom v Alpe spet drugo leto in potem še tretjo jesen. Tri jeseni je torej deklet stalo v isti pozici v hladni vodi in brčkas se ni nalezla samo nahoda, temveč tudi revmatizma.

Ko je bila slika naposled le dokončana, jo je Chabas razstavil v pariškem Salonu. Toda Parizanom ni pomenila nič kaj posebnega, saj so imeli ženskih

aktov na izbiro. Kritiki so o tej sliki pisali, da gre za »akademsko banalnost«. Paul Chabas je sklenil poskusiti srečo na drugi strani oceana.

Slika »Septembrsko jutro« se je pojavila v neki newyorški

galeriji. Toda nekdo je nanjo opozoril sodnika za varstvo morale Comstocka. Ki je pohitel v to galerijo in odločno zahteval, da morajo sliko nemudoma odstraniti izpred oči občinstva, češ da je pohujšljiva. Ta sode

nikov nastop pa so izkoristili vsi newyorški listi in so na veliko pisali o tem nenavadnem dogodku. Občinstvo in umetniški kritiki so se takrat razdelili na dva tabora: ti so trdili, da gre za javno pohujšanje, drugi so zagovarjali nedolžnost slike — in dekleta.

Slika je sicer zginila iz galerije, zato pa se je njena reprodukcija pojavila na neštetihi zavistnih za bombone, na cigaretnih škatlah in celo na razglednicah. Toda na poziv »Lige za čistost« je morala postati zaplenjena in razglednica.

Sele po drugi svetovni vojni se je pokazal spet original, in vnovič je prišlo do ostrega spora; lastnik slike je ponudil »Septembrsko jutro« umetniškemu muzeju v Philadelphiji, toda njen direktor Strugis Ingerjo je zavrnil, češ da Chabas nima mesta med velikimi slikarji 20. stoletja. Drugačnega mnenja pa je bil kustos slikarskega oddelka newyorškega metropolitanskega muzeja Theodore Rousseau, ki se je zavzel za sliko, češ da prikazuje slikarsko ozračje pred 50 leti. Toda po njegovem mnenju ne gre samo za zgodovinsko zanimivost, temveč za umetnino, ki zasluži častno mesto med številnimi slikami, ki jih ima newyorški muzej.

Ko je bila po dolgih letih slika spet na vpogled občinstvu, so se Newyorčani spet razdelili na dva tabora: za nekatere je ta slika še zmeraj pohujšljiva, drugi pravijo, da »zbujala nelep misel«, toda ko so opazovali mlade obiskovalce muzeja, so opazili, da so sliko komaj pogledali. Pobarali so nekega mladčnika, kaj meni o sliki; ta zelenokljunec jo je še enkrat pogledal in pripomnil: »Nič posebnega — preveč je ploskala! Okusi se torej menjajo. Tisto, kar je še pred štirimi desetletji pomenilo vrhunec pohujšanja, nima danes več te osili.

Debelost in zavarovanje

V jeseni je bil v Rimu kongres dietetikov, kjer so razpravljali predvsem o pretrani debelosti. Dietetiki so ugotovili, da

so ljudje debeli predvsem zato, ker jedo preveč in slabo. Glavni vzrok pretrane debelosti pa je po njihovem mnenju v pomanjkanju volje, ne pa morda v dednosti, slabem delovanju nekaterih žlez itd.

Razpravljali so tudi o definiciji »lakote«. Po njihovem mnenju je lakota živčnega izvora in nima nobene zveze s tem, koliko je nekdo pojedel ali ne. Ameriški znanstvenik Meyer pravi takole: kadar količina sladkorja v krvi pomeni, začne delovati živčni center, takojmenovani center lakote, ki vznemiri želodec. Pri ljudeh z velikim tekom je ta živčni center razvijen in ga je težko umiriti, zato ti ljudje pojedjo preveč in postanejo pretrano debeli. Na osnovi teh ugotovitev so dietetiki mnenja, da bi se moral vsakdo, ki je pretrano debel in bi rad shujšal najprej zateči k psihiatru, ne pa k zdravniku, ki bi mu predpisal dieto.

Pretrana debelost povzroča tudi prezgodnjo smrt. To vedo tudi zavarovalne družbe. Tako je na primer v Angliji življenjsko zavarovanje za človeka, katerega teža je za 5 do 14 odst. nad normalno, za 22 odstotkov višje, če je teža od 15 do 25 odstotkov nad normalno, je zavarovanje višje za 44 odstotkov, če pa je človek še težji kot 25 odst. nad normalno težo, mora plačati kar 74 odst. višje življenjsko zavarovanje.

Tekma tudi v šolstvu?

Če se v zadnjem času že ni pojavilo nobeno smenenje, ki bi kazalo, da bi Američani lahko hitro nadoknadili zamujeni čas glede razvoja izstrelkov, pa so vsaj objavili dve publikaciji, ki naj pojasnita, kako je s tem zamujenim časom.

Nagrada za dobroto

V Italiji vsako leto podeljujejo otrokom nagrade za dobroto. Nagradijo otroke, ki so pokazali največ požrtvovalnosti in razumevanja do svojih najbližjih. Letos je to nagrado dobila 11-letna Olga Toso iz San Domineca v Videmski pokrajini. Ko je bila še čisto malhna, je zbolela za otroško paralizo. In čeprav je težko hoditi, kajti obe nogi ima v težkih ortopedskih čevljih, gre vsako jutro v šolo, doma pa skrbi za svojega brezposelnega očeta in 96-letnega paralitičnega starega očeta. Poleg tega pa hodi še k sosedom na delo, z malim zaslužkom pa kupuje darila svojemu mlajšemu bratcu, ki je tudi bolan. Olga je sedaj dobila nagrado 100 tisoč lir, s katerimi bo spet skušala olajšati trpljenje svojim domačim.

Prva publikacija je intervju dopisnika Associated Pressa z bivšim nemškim znanstvenikom dr. Wernerjem von Braunom, ki je zdaj direktor operativnega oddelka vojaškega programa za izstrelke. Druga publikacija pa je poročilo o sovjetski šolski vzgoji na 226 straneh, ki ga je izdal prosvetni urad ZDA.

Dr. von Braun pravi, takoj na začetku, da so Rusi »položili temelje za svoj obsežni raketni program« v razdobju med 1945 in 1951. Američani tega niso storili. Teh pet ali šest let »je zdaj nepovratno izgubljenih«. Vrh tega so bila ta leta posvečena drugačnim problemom izstrelkov in ta študiji še ni pokazal vseh svojih plodov. Pomembno je zdelo verjetno, da nas čakata še nekaj neprijetnih presenečenj.

Združene države — je dalje dejal von Braun — so sposobne izstreliti satelit. Armada je sporočila, da bo izstrelila svoj satelit pozimi. Za izstrelitev bo uporabila svojo sedanjo raketo tipa Jupiter C, ni pa nobenega upanja, da bi Združene države nenadoma in dramatično »posekale« Sovjetsko zvezo, dokler je ne dohitijo.

Druga publikacija ameriškega prosvetnega urada pa je potrdila bojazen in domneve, da je sovjetski učenec bolje podkovnan od ameriškega. Publikacija je plod dvehletnega proučevanja sovjetskega šolstva in vzgoje. Menda je sovjetski učenec vsaj dva leti pred svojim ameriškim vrstnikom v akademskih predmetih in utegne biti tri ali štiri leta pred njim v splošnih predmetih. To ni nič novega v sovjetskem sistemu, zakaj poročilo dalje pravi, da SZ od leta 1927 kaže »fantastičen napredek v šolstvu. Odtlej ima sovjetski maturant za seboj pet let fizike in biologije, štiri leta kemije, deset let matematike in eno leto astronomije. Primerjava z ameriškim vrstnikom ni lahkava. Manj kot tretjina ameriških maturantov ima za seboj eno leto kemije. Samo četrtnina se je sploh učila fiziko in samo ena sedmina je zrela za študij višje matematike.

V Sovjetski zvezi »posvečajo največjo pozornost znanosti in tušim težkim, ki so očitno potrebni kot instrument državne politike.« piše publikacija ameriškega prosvetnega urada. Štirideset odstotkov dijakov v SZ se učijo nemščine, štirideset odstotkov francoščine, špansčine ali latinščine. Petdeset odstotkov študentov v višjih šolah se učijo angleščine. Največ podpore pa uživajo znanstveni predmeti.

Znanstveniki, inženirji in tehniki so »elita dežele«. Tako diplomira na leto 80.000 inženirjev, medtem ko jih diplomira v ZDA samo 30.000.

trebni kot instrument državne politike.« piše publikacija ameriškega prosvetnega urada. Štirideset odstotkov dijakov v SZ se učijo nemščine, štirideset odstotkov francoščine, špansčine ali latinščine. Petdeset odstotkov študentov v višjih šolah se učijo angleščine. Največ podpore pa uživajo znanstveni predmeti.

Znanstveniki, inženirji in tehniki so »elita dežele«. Tako diplomira na leto 80.000 inženirjev, medtem ko jih diplomira v ZDA samo 30.000.

Civilno letalstvo v bodočnosti

Hitrost, velika kapaciteta in čim večja varnost, to so glavne težnje današnjega civilnega letalstva. Nova doba hitrega prevoza potnikov je pričela 2. maja 1952, ko je z londonskega letališča vzletel Comet, prvo potniško letalo na reaktivni pogon. Nekaj zaporednih nesreč Cometov je začelo zaviralo razvoj reaktivnih potniških letal. Predvidevajo pa, da bodo čez leta 1960 prevzela reaktivna letala večino potniškega prometa vsaj na daljše razdalje. Povprečno bodo ta letala za 60 odstotkov hitrejša od navadnih potniških letal.

Ameriški tovarni Boeing in Douglas pripravljata za redni civilni promet dva glavna tipa 4-motornih reaktivnih avionov, Boeing 707 in Douglas DC-8. Letala teh tipov bodo letala v višini 8 do 12 tisoč metrov, zaloge goriva pa bodo znašale okoli 90 ton. Sprejela bodo okoli 150 potnikov, njihov skicirani radij pa bo 6 tisoč kilometrov. Pot iz New Yorka v London bo trajala 6 ur, Pariz—Rio de Janeiro (s postankom v Dakariju) pa 10 ur. Tako letalo bo moglo na leto prepeljati preko Atlantika 50 tisoč potnikov.

Na zadnji razstavi o opremljenosti modernega stanovanja v Angliji so pokazali tudi kopalnico, opremljeno s televizijskim aparatom. Tako lahko kopalec med kopeljo spremlja televizijski program, poleg tega ima pa tudi poseben sprejemnik, ki kaže vhodna vrata. Če se gospodinja ravno koplje in nekdo pozvoní, se lahko kar po hišnem telefonu pomeni z njim in ga tudi vidi. Niso pa še montirali televizijskega sprejemnika na vhodnih vratih, da bi obiskovalec videl tudi v kopalnico.

35

P. VIALAR

MORSKA ROŽA

»Tole vse skupaj je zelo plemenito, a tale ženska in tale mulec sta nam v napoto.«
»V kakšno napoto?« je nedolžno vprašal Jérôme.
»To je pa že od sile! V kakšno napoto!« Romain je kar izbruhnil: »Za bogal! Kaj si zgubil glavo? Bi rekkel, da ne gre za kožo ne meni ne tebi! Kaj bi morebiti rad, da bi končal svoje dni v zaporu?«
Kaj pripoveduje? Jérôme ga je gledal z velikimi, začudenimi očmi in nenadoma, v tem hipu šele, se je spomnil. Vse se mu je nenadoma osvežilo: da so naložili lažni tovor, da so podpisali papirje in da je treba ladjo poslati na dno morja. Častna beseda, nič več ni na vse te stvari mislil. Zdaj se mu je zazdelo, da gre za del prejšnjega življenja, življenja, ki ga je živel neki drugi Jérôme. Kri mu je stopila od presenečenja in začudenja v glavo, predvsem pa se ga je polastila nekakšna strahotna jeza zoper vse in zoper samega sebe. Najprej se je zlagal:
»Ničesar nisem pozabil. Za koga me pa imaš?«
A vendar je jecljal in se zapletal z jezikom. Tedaj pa mu je nenadoma prišla na misel pametna preteza, katere se je oprijel in ji je hotel verjeti. Zgrabil je starega za ramena, ga butnil, vrgel ven in na vse glo kričal:
»Prepovedujem ti tukaj tuliti! Saj vidiš, da ga boš zbudil!«

XI.

Ko je bil Jérôme spet sam in ni več slišal stričevega preklinjanja, se je pomiril in začel premišljevati. Čemu neki koristi tako bedasti prepri? Romain ima prav. Mali je kar naprej lepo spal, kričanje ga ni prebudilo. Jérôme ga ni pogledal, mislil je nanj in to je bilo dovolj. Hodil je gor in dol po ozki kabini in besno plosknil po oknici, če je butnil vanjo. Vsa ta vprašanja so bila prav tako na tesnem v njegovi pameti kakor je bil on na tesnem

v tem zatočišču. Zelo zelo se bo moral potruditi, če bo hotel urediti svoje misli in prepričati, da ne bodo druga drugo preganjale in druga za drugo izginjale. Tudi bo moral dolgo časa hoditi sem in tja in utruditi telo, da bo počasi v vsej tej brozgi kaj razločil. In ko so slednjič počasi resnice začele prihajati iz zmede in iz notranje teme, ni mogel več vzdržati, za dolge korake mu je bilo potrebno več prostora, za dihanje pa zraka in vetra. Tako je prvič zapustil otroka in ga prej bežno pogledal, da bi bilo vse v redu. Lahko je pustil samega, saj je njegov duh bedel nad njim.
Stopil je na palubo. Preveč se je stemnilo, da bi ga lahko z mosta kdo videl. Tu mu je postalo boljše, zdaj bo šlo vse laže.
»Morska roža« se je napenjala in se vzpenjala po valovih. Drhtela je in se mučila s slehernim svojim udom. Skozil les in železo, ki sta ječala, se je slišalo neenakomerno udarjanje batov.
Noč je bila globoka. Vendarle pa bi moral biti na nebu še zadnji krajec, a po sončnem zahodu so se brčkone navlekli na nebo oblaki, ki so se srečavali in združevali. Bilo je tudi nekaj megle, tako nežne, da je oko ni moglo razločiti in so jo le pljuča vdihavala in ugotavljala, da megle še bolj loči tega moža, ki v samem sebi trpi, od ostalega sveta.
Kaj naj stori? Silna žalost se je polastila Jérômea. Z roko si je pokrnil čelo. Tako je bil osamljen in tako nesrečen, da bi molil, če bi še znal.
In nenadoma je začutil, da se je nad njegovo glavo prebudilo rahlo šumljanje. Najprej je bilo šumljanje mehko, svilen, skoraj nadnaravno, božalo je zrak in temo, podobno kot boža veter vrvi; ostajalo je z ladjo in jo spremljalo kot živa senca.

Jérôme je razumel, da so to ptice. Videl jih ni, a vendarle je vedel, da bi se jih najbrž lahko dotaknil z roko, če bi jo dvignil in da bi na prstih čutil toplino njihovega puhka in zamahe njihovih perutnic. Jérôme je bil pod nebom ptic.
In prav tako gotovo, kot je ptičji let oznanjal, da je blizu suha zemlja, prav tako gotovo ga je nekaj prijelo za roke ter ga začelo voditi in jasnit.
Stopil je na stopnice, ki so pod njegovimi koraki odmevale. Niti poskušal ni, da bi se skril. Mogoče so ga z mostu videli? Kaj za to! Z veliko svetilko v roki je šel svojo pot naprej, je šel k tisti ženski. Odprl bo vrata, jo zbudil, če bo spala, in ji vse povedal. Izročil se bo v njene roke. Ona je vsemogočna, ker je otrok njen.
Ni se niti ustavil, da bi pogledal, če mali spi. Ko je prekoračil skladišče, je porinil vrata, ki niso poslej »trivala nobene skrivnosti več. V poltemi, ki jo ustvarja svetilka, je uganil ležečo obliko telesa. Približal se je. Hotel je spregovoriti.
V tem trenutku pa je njegova noga spodrsnila po nekakšni lepljivi tekočini, ki se je raztekla po tleh v široko, debelo in lepko mlako in se oprijemala podplatov. Sprva ni razumel, zato je potipal tla ter dvignil roko k svetilki in k obrazu. Na koncu so bili njegovi prsti črni, nato bledi in sem pa tja rdeči. Obrisal si jih je od suknjič.
Ob pogradu je visela roka, tako bela, da je vso luč pritegnila nase. Dotaknil se je je: ni bila mrzla, a tista mala toplota, ki jo je še imela v sebi, ni bila več živa toplota. Jérôme je začel tipati po svojih žepih in končno našel, kar je iskal: okroglo reklamno zrcalce, obkroženo s belim celuloidom, ki ga je rabil za česanje, ko je bil še na suhem. Podržal ga je ob odprtih in mirnih ustih, a že vedel, da dih ne bo orosil malo vrednega stekla.